

Høringsnotat

om

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og lov om de gymnasiale uddannelser (Kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på de gymnasiale ungdomsuddannelser)

1. Indledning

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 21. januar 2022 til den 14. februar 2022 været i høring hos 62 høringsparter. Høringsudkastet har været offentliggjort på Høringsportalen.

Der er modtaget 36 høringssvar, hvoraf 32 høringssvar indeholder bemærkninger til udkastet. En oversigt med angivelse af, hvem der har afgivet høringssvar, er vedlagt.

2. Sammenfatning af ændringer i lovforslaget i forhold til høringsudkastet

Høringssvarene og -processen har givet anledning til følgende ændringer i lovforslaget:

- Rammerne for anvendelse af det foreslåede § 8 b (lovforslagets § 1, nr. 4) om flytning af kapacitet mellem institutioner og afdelinger vil blive udbygget i de specielle bemærkninger til bestemmelsen, herunder at bestemmelsen kun forventes anvendt i særlige tilfælde og i begrænset omfang, ligesom det vil blive præciseret i bestemmelsen, at anvendelse ikke forudsætter, at den modtagende institution allerede har udbud af den uddannelsestype, som vil blive flyttet til institutionen.
- Indsættelse af punktum i § 10, stk. 1, lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 34 a, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, hvoraf fremgår, at regionsrådet koordinerer elevfordelingen, herunder opgave med at kommunikere til elever og forældre om, hvordan fordelingsmekanismen fungerer.
- Justering af § 11 g, stk. 5, så formuleringen om, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om fordelingen af ansøgere mellem afdelingerne, udgår.
- Det vil blive indarbejdet i de specielle bemærkninger til § 11 k, at regionerne ved fordeling af eftertilmeldere, som er 20 år og over, og som søger 2-årigt hf på et VUC som 1. prioritet, skal tilstræbe at fordele dem til et VUC inden for 60 minutters transporttid i det omfang, det er muligt, men at ansøgeren ikke vil være sikret en plads på et VUC.
- Det vil blive tydeliggjort i § 11 g, stk. 3, at ansøgere kan opnå forrang til at blive optaget på en *gymnasial uddannelse* på en bestemt afdeling, hvis ansøgeren har angivet uddannelsen på afdelingen som 1. prioritet.
- Der er foretaget en udbygning i bemærkningerne til lovforslaget om forholdet til databeskyttelseslovgivningen i forhold til ministeriets vurdering af, at princippet om dataminimering er opfyldt og om håndtering af oplysningspligt for så vidt angår oplysninger, der ikke er indsamlet hos den registrerede, den registreredes indsigtret, forholdet til automatiske afgørelser og dataansvarskonstruktionen.
- Udbygning af bemærkningerne om, at der i beslutning om at iværksætte en genopretningsplan og evt. efterfølgende beslutning om nedlæggelse, vil kunne indgå overvejelser om andelen af eftertilmeldere på institutionen, hvorved der kan være en større søgning til afdelingen end andelen af 1. prioritetsansøgere umiddelbart vil indikere.

- Justering af den foreslåede ændring af § 34 a, stk. 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (lovforslagets § 2, nr. 7 – høringsudkastets § 2, nr. 6), hvori der henvises til bestemmelser om kapacitetsfastsættelse og elevfordeling i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse.
- Indsættelse af et supplerende afsnit i lovforslagets almindelige bemærkninger om regionale konsekvenser, herunder for landdistrikterne.
- Det vil blive præciseret i bemærkningerne til § 20, stk. 3 (lovforslagets § 4, nr. 3), at der er tale om studieretninger, som udover at være sjældent udbudte også er sjældent oprettede.

Der er herudover foretaget enkelte tekniske justeringer samt redaktionelle og lovtekniske ændringer i lovforslaget.

3. Generelle bemærkninger

Finanssektorens Arbejdsgiverforening anerkender, at forslaget forsøger at adressere to hovedudfordringer: At en række gymnasier i tyndt befolkede områder af landet er udfordret på elevgrundlaget på grund af dalende ungdomsårgange, mens enkelte gymnasier i de større byer er udfordret af et polariseret elevgrundlag, der langt fra afspejler befolkningssammensætningen i området.

Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF) ser både fordele og ulemper ved forslaget. DUF deler intentionen om at skabe mere mangfoldige gymnasiale uddannelser, hvor unge mødes på tværs af sociale skel, og hvor der tages hensyn til unges transporttid. Samtidig deler DUF intentionen om at holde hånden under gymnasier i de mindre byer.

Gymnasiernes Bestyrelsesforening bakker op om hovedintentionen i lovforslaget. Foreningen finder, at det er logisk og hensigtsmæssigt, at lovforslaget ikke arbejder med én fælles model, gældende for hele landet, men opererer med fordelingszoner og afstands zoner, som italesætter de forskellige udfordringer, der følger af demografi og geografisk placering.

FGU bakker op om, at der i højere grad sikres et bredt udbud af fagligt bæredygtige gymnasiale ungdomsuddannelser og en mere balanceret elevsammensætning på tværs.

Stevns Kommune har ikke bemærkninger til hovedsigtet med forslaget om at skabe en fordelingsmodel, som kan sikre en mere jævn fordeling af gymnasieeleverne mellem gymnasierne i forhold til deres socioøkonomiske baggrund.

Dansk Erhverv anerkender de udfordringer som den politiske aftale af 10. juni og det foreliggende lovforslag søger at adressere. Dansk Erhverv mener imidlertid, at der burde være søgt andre løsninger på disse udfordringer end en omfattende elevfordelingsmodel, der involverer alle gymnasier og alle gymnasiale uddannelser. Danske Erhverv ønsker løsninger, som bygger på det eksisterende system fremfor at indføre en omfattende og indgribende model, hvis effekter og konsekvenser det er vanskeligt at vurdere. Elevfordelingsmodellen vil alt i alt svække elevernes frie valg, samtidig med at den må forventes at øge det pres, som mange unge i forvejen oplever i forhold til deres uddannelsesvalg. Det risikerer at påvirke elevernes lyst til at påbegynde og gennemføre en uddannelse negativt.

Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening (UUVF) er enige i, at det kræver handling, hvis kapacitets- og områdefordelingsproblemerne skal løses, og støtter derfor lovforslaget med visse betæneligheder.

Landdistrikternes Fællesråd finder det positivt, at man med aftalen om en model for elevfordelingen på gymnasial uddannelse ønsker at fastholde uddannelsesmulighederne for unge i tyndtbefolkede områder.

KL anerkender behovet for at sikre kapaciteten på de gymnasiale ungdomsuddannelser for at understøtte adgang til gymnasiale ungdomsuddannelser i hele landet. KL er positive over for ambitionen om, at de gymnasiale ungdomsuddannelser i yderområder sikres bedre overlevelsesmuligheder med fokus på at sikre og opretholde kvalitet. Samtidig bakker KL op om, at elevernes frie valg og uddannelsesønsker vægtes højt i modellen.

Overordnet bakker DGS op om Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser samt en strammere kapacitetsstyring på gymnasierne.

Niels Brock og Aarhus Business College anerkender, at der er udfordringer på enkelte gymnasier i de store byer men er stærkt bekymrede for, at den foreslåede model betyder, at færre elever fremover gennemfører en erhvervsgymnasial uddannelse. De er bekymrede for, hvorvidt den algoritmebaserede tilgang til at fordele elever på, ud fra forældres indkomst, også kan besidde (data)etiske og juridiske dilemmaer og komplikationer. Institutionerne har derfor bedt Horten advokater om at vurdere lovforslaget. Institutionerne er bekymrede for studiemiljø, motivation og gennemførelse.

Danske Gymnasier tager helt overordnet positivt imod, at der etableres en ny fælles model for elevfordeling og kapacitetsstyring gældende for både de almen- og erhvervsgymnasiale ungdomsuddannelser. Foreningen mener dog, at den endelige model indeholder nogle alvorlige uhensigtsmæssigheder, og at den på en række punkter i unødigt grad sætter hensynet til systemet over hensynet til borgeren, i dette tilfælde den enkelte elev.

GL støtter helt overordnet aftalen. Det har været afgørende vigtigt for GL, at aftalen gælder både det almene og det erhvervsgymnasiale område.

DEG udtrykker en overordnet bekymring for, at den nye model for kapacitetsfastsættelse og elevfordeling vil medføre et bureaukrati, der gør elevfordelingen uigennemskuelig for kommende elever og forældre. DEG er bekymret for, at dynamikken og det lokale ansvar for varetagelse af gymnasiale udbud bliver mindsket med aftalen. DEG er desuden bekymret for, om hensigten med at vægte elevernes frie valg kan opfyldes gennem de regler, der er sendt i høring.

Danske Regioner bakker overordnet op om den nye elevfordelingsmodel og kvitterer for den større rolle og det ansvar, regionerne med aftalen får for alle de gymnasiale uddannelser. Danske Regioner finder overordnet, at lovudkastet flugter med intentionen i den politiske aftale.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Børne- og Undervisningsministeriet noterer sig, at flere høringsparter anerkender, at der er udfordringer med kapacitetsfastsættelsen og elevfordelingen i visse egne af landet. Der er høringsparter,

der bakker op om hovedintentionerne i lovforslaget, ligesom der er høringsparter, der stiller spørgsmål til den valgte model og udtrykker bekymring.

4. Bemærkning til elementer af lovforslaget

4.1. Kapacitetsfastsættelse

4.1.1. Central kapacitetsfastsættelse

Danske SOSU-skoler og Danske SOSU-skoler – Bestyrelserne ser med betænkelighed på tiltag for så vidt angår den centrale kapacitetsfastsættelse, der på sigt kan føre til en reel udhuling af selvejet.

Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening (UUVF) er positive over for ændringen fra lokal til central fastsættelse af kapacitet, da skolernes indbyrdes kamp om eleverne dermed kan begrænses.

KL bemærker, at det er vigtigt, at en strammere kapacitetsstyring med fastsættelse af minimumskapacitet tillader smidighed og fleksibilitet i forhold til lokale behov.

Niels Brock og Aarhus Business College anfører, at uddannelseskvaliteten generelt falder som følge af den dårligere økonomi på den enkelte institution, der er en konsekvens af den kapacitetsbegrænsning, der er nødvendiggjort af en stor og stigende overkapacitet i sektoren.

Børne- og undervisningsministeriets bemærkninger:

En mere central styring af kapaciteten er et væsentligt element i den nye elevfordelingsmodel. Kapacitetsstyringen indebærer, at der dæmmes op for den del af konkurrencen mellem institutionerne, som har bidraget til skævvridningen af elevsammensætningen i nogle byer og risikoen for at fortrænge uddannelsesinstitutioner i de tyndtbefolkede områder i Danmark. Institutionerne vil inden kapacitetsfastsættelsen på de enkelte afdelinger få mulighed for at afgive indstilling om ønsket kapacitet samt at angive, om der er særlige lokale forhold, som kan have betydning for kapacitetsfastsættelsen.

Til det af Niels Brock og Aarhus Business College anførte bemærker ministeriet, at der frem mod 2030 forventes en nedgang i antallet af gymnasieelever som følge af den demografiske udvikling svarende til, at der i 2030 kan forventes ca. 12.000 færre elever på de gymnasiale uddannelser sammenlignet med 2020. Herefter vil udviklingen igen vende, og elevtallene forventes at stige. Der er store geografiske forskelle; fx står hovedstadsområdet til at få i omegnen af 10 pct. flere elever, mens nogle tyndtbefolkede områder står til at miste op imod hver fjerde elev. De større byer kan generelt se frem til en væsentlig mindre nedgang, eller en decideret fremgang, i antallet af elever i forhold til de mere tyndtbefolkede områder.

Den nye elevfordelingsmodel har ingen indvirkning på, hvor mange elever der vil være som følge af den demografiske udvikling. Der vil allerede qua den demografiske udvikling frem mod 2030 være behov for, at nogle institutioner skal have tilpasset antallet af elever i forhold til det nuværende elevtal. Det er bl.a. på den baggrund, at elevfordelingsmodellen indeholder central kapacitetsstyring, herunder en minimumskapacitet på 84 elever og mulighed for at fravige denne i nedadgående retning, hvis det vurderes at være nødvendigt for at opretholde tilstrækkelig uddannelsesdækning i et geografisk område.

Det er ikke Børne- og Undervisningsministeriets opfattelse, at der er tale om en udhuling af selvejet som styringsform.

4.1.2. Generelt om kapacitetsfastsættelse og proceduren herfor

Erhvervsskolernes Elevorganisation anfører, at det er væsentligt, at det bliver beskrevet helt konkret, hvordan kapacitetsfastsættelsen gribes an, og hvilke instanser, der har ansvaret for de forskellige dele.

Danske HF og VUC foreslår, at det bør indgå som et væsentligt hensyn i kapacitetsfastsættelsen, at der sikres et tilstrækkeligt antal ordinære klasser til de VUC'er, som har særligt tilrettelagte hf-forløb. Det kan for eksempel gøres ved at fastlægge en særskilt kapacitet for særligt tilrettelagte hf-forløb.

Danske Gymnasier rejser en række opmærksomhedspunkter i forhold til kapacitetsfastsættelsen, herunder at der ved kapacitetsfastsættelsen bør tages højde for, at der fra ansøgningsfristen og frem mod skolestart vil være elever, der falder fra. Dette frafald stemmer typisk ikke overens med antallet af mulige eftermeldere. Dette kan der tages højde for ved at fastsætte kapaciteten med en vis teknisk overbooking de steder, hvor lokale forhold tilsiger det. Derudover er hf-uddannelserne udfordret ved et større frafald end de øvrige gymnasiale uddannelser. Danske Gymnasier bemærker, at det bør præciseres, at kapaciteten fastsættes per gymnasiale uddannelse per afdeling.

GL forudsætter, at skoler med en skæv elevsammensætning kapacitetsfastsættes med udgangspunkt i skolernes faktiske bygningskapacitet. GL går endvidere ud fra, at lærere, hvis beskæftigelse påvirkes af adgangen til at ændre i kapacitetsfastsættelse, omfattes af vilkår svarende til reglerne i virksomhedsoverdragelsesloven, eller at der på anden måde fastlægges regningslinjer, der sikrer lærerne størst mulig tryghed i ansættelsen, subsidiært at der afsættes midler til at afhjælpe beskæftigelsesmæssige konsekvenser for lærerne. GL mener i forhold til kapacitetsstyringen, at det er vigtigt, at der i de første tre år tages særligt hensyn til skoler, der i dag har en skæv elevsammensætning. GL er bekymrede for, om udmøntning af aftalen vil kunne løse de mellemregionale udfordringer, som de ser i forbindelse med kapacitetsfastsættelsen og elevfordelingen i dag. GL vil foreslå, at samarbejdet mellem regionerne gøres mere forpligtende ved fx at lade ministeren beslutte kapaciteten ud fra objektive kriterier, når regionerne ikke er enige.

DEG pointerer, at det er vigtigt, at det bliver helt konkret beskrevet, hvordan kapacitetsfastsættelsen gribes an, og hvem der gør hvad i processen og spørger ind til, hvilken rolle regionerne mere præcist har ift. ministeriet i tildeling af kapacitet de første tre år. Og hvordan inddrages institutionerne i processen efter de indgiver indstilling om ønsket kapacitet? Vil der blive indledt dialog i vurderingsprocessen? DEG ønsker, at der bliver en klagemulighed eller en mulighed for at få beslutningen om tildelt kapacitet genbehandlet.

DEG anbefaler, at der tages højde for forventet frafald pga. ikke-beståede optagelsesprøver. DEG ønsker uddybning i forhold til at overansøgte gymnasier opstartes med en højere kapacitet. DEG anbefaler, at ministeriet/regionrådet i tildelingen af kapacitet til institutionerne/afdelingerne går i dialog, hvis kapaciteten afviger væsentligt fra institutionernes indstilling. DEG er i relation til justering af kapacitet, når ansøgningstallene er kendt, usikker på, hvad "afviger markant" betyder. De

ønsker endvidere svar på, om det kun er efter ministeriets justering af regionale rammer, at regionerne skal justere afdelingers kapacitet. DEG anbefaler, at en eventuel justering af kapaciteten efter ansøgningsfristen drøftes med de berørte afdelinger/institutioner og i de lokale gymnasiesamarbejder.

Danske Regioner anfører, at der fsva. tiden efter de tre første år, hvor regionerne skal fastsætte kapaciteterne på afdelingsniveau, i bekendtgørelsen bør tages højde for, at regionen kan tilpasse kapaciteten både op og ned, når kapaciteterne skal tilpasses, efter søgetallene er kendte.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det er hensigten, at der med hjemmel i det foreslåede § 8, stk. 6 (lovforslagets § 1, nr. 2) og i § 8, stk. 8 (lovforslagets § 1, nr. 3) vil blive fastsat nærmere regler om proceduren for kapacitetsfastsættelsen. Det er bl.a. hensigten, at Børne- og Undervisningsministeriet i de tre første år vil fastsætte beregningstekniske kapaciteter for hver gymnasial uddannelse på hver afdeling, som institutionerne vil blive gjort bekendt med, inden de afgiver indstilling om ønsket kapacitet. Efter institutionerne har afgivet indstilling om ønsket kapacitet, vil ministeriet med inddragelse af regionerne fastsætte og udmelde foreløbige kapaciteter for hver uddannelse på de enkelte institutioner, hvis institutionen ikke har afdelinger, eller afdelinger. Med henblik på at sikre både en stram og en tilstrækkelig kapacitetsfastsættelse, som samlet set i det store hele er i overensstemmelse med antallet af 1. prioritetsansøgere til hver af de fire uddannelser, inden selve elevfordelingen finder sted, vil der kunne være behov for at justere de foreløbige kapaciteter, når søgetallene er kendt. Omfanget af justeringerne vil afhænge af de konkrete søgetal og -mønstre. Efter disse eventuelle justeringer fastsættes de endelige kapaciteter, som indgår for de enkelte uddannelser på de enkelte afdelinger i den centrale elevfordelingsrunde.

Ministeriet vil de tre første år, hvor ministeriet fastsætter kapaciteterne på uddannelses- og afdelingsniveau, inddrage regionerne på administrativt niveau i de forskellige faser af kapacitetsfastsættelsen. Den samlede procedure for inddragelse af regionerne, og for hvordan og hvornår institutionerne skal afgive indstilling, er fortsat under udarbejdelse.

Det er hensigten, at institutionerne som led i kapacitetsfastsættelsen skal afgive oplysninger, som er relevante for kapacitetsfastsættelsen, og institutionerne kan i den forbindelse angive, om der er særlige lokale forhold på afdelingen, som de ønsker, der bliver taget højde for i forbindelse med kapacitetsfastsættelsen.

Børne- og Undervisningsministeriet – og efter de tre første år regionsrådene – vil ikke være bundet af institutionernes indstilling om ønsket kapacitet, dog vil der ikke som led i den generelle kapacitetsfastsættelse kunne fastsættes en højere kapacitet end institutionens bygningsmæssige kapacitet, hvis institutionen har indmeldt en sådan.

Fastlæggelse af kapaciteter vil ikke have karakter af afgørelser efter forvaltningsloven, og der vil således ikke være formel klageadgang m.v. Der vil, som det fremgår ovenfor, være inddragelse af institutionerne i forbindelse med kapacitetsfastsættelsen.

Der vil være en lang række forskellige hensyn, som ministeriet – og efter de tre første år regionerne – skal tage i forbindelse med kapacitetsfastlæggelsen. Flere af disse hensyn vil være modsatrettede, og det vil ikke være muligt at opfylde alle hensyn i forhold til alle institutioner og ansøgere. Kapacitetsfastlæggelsen vil derfor være en samlet afvejning og balancering af disse forskellige hensyn. Et af de hensyn, som er nævnt i den politiske aftale er, at de gymnasier, der i dag er overansøgte, opstartes i 2023/24 med en højere kapacitet, i det omfang dette kan ske uden, at elevsammensætningen skævvrides. Der vil også i forhold til dette hensyn ske en samlet afvejning i forhold til øvrige hensyn.

Til det i høringssvarene anførte om, at der i forbindelse med kapacitetsfastsættelsen skal tages hensyn til frafald og mulighed for teknisk overbooking, bemærker ministeriet, at kapaciteten bliver fastsat i antal elever. Der vil i forbindelse med kapacitetsfastsættelsen blive taget hensyn til muligheden for en hensigtsmæssig klassesdannelse, men det er ikke defineret i lovforslaget, hvor mange elever der vil blive lagt til grund i hver klasse i forbindelse med den generelle kapacitetsfastsættelse, udover at det fremgår, at minimumskapaciteten på 84 elever svarer til tre 1.g/1.hf.-klasser med 28 elever i hver klasse. Ministeriet er opmærksomt på problemstillingen omkring frafald, herunder ansøgere forud for uddannelsens opstart, som ikke lever op til adgangsforsættelserne, og at nogle institutioner kan have ønske om en højere fastsat kapacitet end svarende til 28 elever pr. klasse. Der kan tilsvarende være institutioner, som har ønske om at få fastsat en kapacitet svarende til færre end 28 elever i en klasse. Ministeriet inddrager dette i det videre implementeringsarbejde, herunder i forbindelse med inddragelsen af regioner og institutioner.

Det fremgår allerede direkte af lovbestemmelserne i lovforslagets § 1, nr. 1 og nr. 3, at kapaciteten bliver fastsat for hver enkelt gymnasial uddannelse på de pågældende afdelinger.

I forhold til en eventuel justering af kapaciteterne efter søgetallene er kendt, vurderes det ikke at være hensigtsmæssigt, at der i lovforslaget fastlægges en konkret grænse for, hvor meget søgetallene skal afvige fra de forventede søgetal, der er lagt til grund for de foreløbige kapaciteter. Det er angivet i lovforslagets bemærkninger, at der vil skulle ske en justering, hvis der er en markant afvigelse fra de forventede søgetal. Heri ligger en tilkendegivelse af, at små udsving ikke nødvendigvis vil skulle medføre en justering, men ministeriet vurderer, at det er hensigtsmæssigt med fleksibilitet i forhold til den konkrete kapacitetsfastsættelse bl.a. for at understøtte en balanceret elevsammensætning. Det er ikke nødvendigvis kun i de tilfælde, hvor ministeriet har justeret de overordnede regionale kapacitetsrammer, at regionen - efter de tre første år - kan justere afdelingernes kapacitet, når de konkrete søgetal er kendt. Også mere lokale ændringer i søgetallet kan gøre det hensigtsmæssigt at justere afdelingernes kapacitet. Ministeriet bemærker i forhold til eventuel drøftelse af efterjustering af kapaciteten med institutionerne, at det ikke er noget, der i henhold til lovforslaget skal drøftes i gymnasiesamarbejderne. Det er op til regionen at fastsætte det nærmere indhold af disse samarbejder.

Det fremgår allerede af lovforslagets bemærkninger til § 8, stk. 5, i lovforslagets § 1, nr. 3, at regionerne kan tilpasse kapaciteten i op- eller nedadgående retning, efter søgetallene er kendt.

For så vidt angår det af GL anførte om regionernes forpligtelse til at samarbejde om kapacitetsfastsættelsen bemærker ministeriet, at det allerede fremgår af lovforslaget, at regionsrådene efter de tre

første år i relevant omfang skal gå i dialog med naboregionerne i forbindelse med fastsættelse af de enkelte afdelingers kapacitet. Derudover giver lovforslaget mulighed for, at børne- og undervisningsministeren af hensyn til at understøtte en balanceret elevsammensætning kan tilpasse den kapacitet, som regionsrådet har tildelt de enkelte afdelinger.

For så vidt det af GL anførte om hensynet til lærere i forbindelse med kapacitetsfastsættelsen bemærker ministeriet, at det fremgår af den politiske aftale og af lovforslaget, at større kapacitetstilpasninger i nedadgående retning på enkeltinstitutioner skal ske gradvist. Der vil være behov for tilpasninger, hvis aktiviteten falder, hvilket også er tilfældet i dag fx som følge af demografiske ændringer eller ændrede søgemønstre.

Høringssvarene har ikke givet anledning til justeringer i lovforslaget.

4.1.3. Kapacitetsfastsættelse på de erhvervsgymnasiale uddannelser

Dansk Erhverv håber, at kapacitetsfastsættelsen på de erhvervsgymnasiale uddannelser vil understøtte yderligere vækst i optaget på hhx og htx.

DI mener, at der skal være kapacitet til at optage alle elever, som ønsker optagelse på hhx og htx. DI henstiller til, at der i forbindelse med kapacitetsfastsættelsen defineres en reel overkapacitet, som sikrer, at alle elever, der ønsker en plads på hhx og htx, kan få det. DI finder det bekymrende, at lovforslaget ikke klart definerer størrelsen på overkapaciteten, og hvordan overkapaciteten bliver tildelt de enkelte skoler.

Niels Brock og Aarhus Business College bemærker, at det er afgørende, at overkapaciteten til de erhvervsgymnasiale uddannelser har en vis størrelse og placeres på erhvervsskolerne, så man reelt modvirker den frygtede sivning fra de erhvervsgymnasiale uddannelser til de almene gymnasier.

GL anfører, at det er uklart, hvordan aftalen udmøntes fsva. forrang i form af en mindre overkapacitet for erhvervsgymnasiale uddannelser.

DEG ønsker en præcisering af, hvordan overkapaciteten tildeles.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Kapaciteterne vil blive fastsat, så de i det store hele er overensstemmende med antallet af 1. prioritetsansøgere til hver af de gymnasiale ungdomsuddannelser, som er omfattet af fordelingsmodellen. Der vil i forbindelse med kapacitetsfastsættelsen bl.a. skulle tages hensyn til muligheden for at danne hele klasser, og derfor vil den fastsatte kapacitet ikke komme til at svare præcist til det forventede antal 1. prioritetsansøgere. Der vil således overordnet set være tilstrækkelig kapacitet til at kunne optage det antal ansøgere, som har ønsket en erhvervsgymnasial uddannelse som 1. prioritet. Ansørgernes prioriterede ønsker søges imødekommet bedst muligt, men en ansøger, som har søgt en erhvervsgymnasial uddannelse som 1. prioritet, vil ikke nødvendigvis få plads på en erhvervsgymnasial uddannelse, hvis vedkommende ikke får opfyldt sin 1. prioritet og fx har almengymnasiale uddannelser på de efterfølgende prioriteter, og der er plads på en af disse uddannelser. Det samme gør sig gældende ved den modsatte søgning, hvor en ansøger har prioriteret en almengymnasial uddannelse som sin 1. prioritet, men ikke kan få opfyldt denne og i stedet henvises til en af sine efterfølgende erhvervsgymnasiale prioriteter.

Derudover vil der i den samlede kapacitet blive indarbejdet en mindre overkapacitet til de erhvervs-gymnasiale uddannelser i form af, at kapaciteten fastsættes en smule højere end det forventede antal 1. prioritetsansøgere til disse uddannelser. Dette vil medvirke til, at flere 1. prioritetsansøgere til de erhvervs-gymnasiale uddannelser imødekommes. Denne overkapacitet er knyttet specifikt til de erhvervs-gymnasiale uddannelser, og det er derfor forventningen, at der vil blive optaget flere ansøgere på de erhvervs-gymnasiale uddannelser, end tilfældet ville være uden denne overkapacitet.

Det er endnu ikke endeligt fastlagt, hvor stor overkapaciteten vil være. Det er forventningen, at det vil være i størrelsesordenen af ca. 2 pct. af antallet af 1. prioritetsansøgere til de erhvervs-gymnasiale uddannelser. Det vil ligeledes i forbindelse med implementeringsarbejdet blive fastlagt, hvordan overkapaciteten skal fordeles mellem de erhvervs-gymnasiale uddannelser og institutioner.

Høringsvarene har ikke givet anledning til justeringer i lovforslaget.

4.1.4. Minimumskapacitet

Gymnasiernes Bestyrelsesforening finder det positivt, at der med lovforslaget indføres en minimumskapacitet. Derved sikres et fagligt bæredygtigt undervisningsmiljø.

Landdistrikternes Fællesråd gør opmærksom på, at det kan være hensigtsmæssigt at hæve minimumskapaciteten for gymnasiale institutioner, der tilbyder flere uddannelser. Konkret foreslår fællesrådet, at minimumskapaciteten ganges med en faktor for hver ekstra uddannelse, en institution tilbyder. Det kan oplagt være 30 pct. Baggrunden for forslaget er, at det skaber en tilskyndelse for institutionerne til at opretholde eller etablere flere uddannelses tilbud for de unge i lokalområdet.

Erhvervsskolernes Elevorganisation anfører, at det er væsentligt at udbuddene af erhvervs-gymnasier er beliggende så tæt på ansøgerne som muligt. Som det er i dag, er der i tyndt befolkede områder oprettet mindre afdelinger, som muliggør, at de kan være tættere på ansøgerne. Disse udbud kan kun opretholde det faglige miljø, fordi de indgår i et større samarbejde under samme hovedinstitution (erhvervsskole). Mange af disse udbud vil ikke i sig selv kunne opretholde en minimumskapacitet på 84 elever. Det er væsentligt, at disse udbudssteder stadig opretholdes.

Danske HF og VUC foreslår, at en VUC-afdelings udbud af hf-enkeltfag i særlige tilfælde, hvor det er nødvendigt for at sikre et lokalt 2-årigt hf-tilbud i et voksenaldermiljø, indgår i beslutningsgrundlaget, når det afgøres, hvorvidt afdelingen kan fravige kravet om en minimumskapacitet på 84 elever. Det vil ligeledes kunne bidrage til at sikre et bredt geografisk udbud af både 2-årige hf-tilbud og voksenuddannelses tilbud.

Danske Gymnasier finder det uhensigtsmæssigt, at den nyetablerede minimumskapacitet skal sikres gennem en stram kapacitetsstyring fremfor at begynde fordelingen med at fordele ansøgere til afdelinger, der ikke har opfyldt deres minimumskapacitet, og derefter afvikle den øvrige fordeling. Foreningen er af den overbevisning, at modellens måde at håndtere minimumskapacitet på vil medføre, at langt færre elever end nødvendigt vil få opfyldt deres 1. prioritetsønske.

Det er Danske Gymnasiers anbefaling, at den Koordinerede Tilmelding til Gymnasial Ungdomsuddannelser skal kunne identificere de gymnasiale uddannelser på afdelinger, der skal have opfyldt minimumskapacitet for derefter at kunne fordele det antal elever til gymnasiet, der svarer til det antal tomme elevpladser op til minimumskapaciteten. Fordelingen bør ske på baggrund af to principper: Ansøgere der fordeles, er ansøgere 1) med kortest afstand til gymnasiet, som 2) har søgt den uddannelsestype, gymnasiet udbyder som sin 1. prioritet. Det er endvidere foreningens anbefaling, at den elevfordeling, der skal sikre minimumskapaciteterne på de pågældende gymnasiale afdelinger, sker forud for den øvrige elevfordeling. Foreningen finder det uhensigtsmæssigt, at minimumskapaciteten skal opgøres samlet for afdelingen. Foreningen mener, at minimumskapaciteten bør variere afhængig af, hvor mange gymnasiale uddannelser en afdeling udbyder.

GL opfordrer til, at krav om tre spor på en institution, der udbyder 3-4 gymnasiale uddannelser, genovervejes og fx ændres til, at der skal være et ekstra spor, hvis der er mere end to uddannelser. Det bør også overvejes, om aktivitetsniveauet på hf-enkeltfag kan indgå.

DEG mener ikke, at den politiske aftale forholder sig til de mere specifikke udfordringer, der særligt gør sig gældende på det erhvervsgymnasiale område. DEG pointerer vigtigheden af, at ministeriet/regionen i tilfælde hvor befolkningstæthed, geografisk afstand og transportmuligheder gør det nødvendigt, indleder dialog med de berørte institutioner for at afdække alternativer forud for, at en minimumskapacitet på 84 elever tildeles. DEG finder det uklart, hvordan de 84 pladser på afdelinger, der tildeles minimumskapacitet, skal sikres. DEG tolker lovteksten som, at systemet med priority matching har forrang for opfyldelse af minimumskapaciteten. DEG mener, at kapaciteten bør fastsættes således – og afstemt efter lokale forhold – at den enkelte institution har så tæt på 28 elever pr. klasse ved første tælledato i november. DEG tvivler på, at elever via skyggeprioriteter, ufordelte ansøgere og eftertilmeldere for hhx' og htx' vedkommende i tilstrækkelig grad kan bibringe det nødvendige antal elever til at kompensere for manglende eller frafaldne ansøgere. I forbindelse med håndtering af manglende opfyldelse af minimumskapaciteten er det vigtigt, at der udvises smidighed og rum for lokale fornuftige beslutninger. Ligeledes er det vigtigt, at det gøres klart, hvilke økonomiske konsekvenser det har ikke at få elever svarende til minimumskapaciteten.

Danske Regioner vurderer, at det flere steder i landet vil være aktuelt at tillade undtagelser for minimumskapaciteten.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Minimumskapaciteten på 84 elever er fastsat ud fra hensynet om at kunne sikre et fagligt bæredygtigt undervisningsmiljø på afdelingerne. Minimumskapaciteten vil indebære, at de pågældende afdelinger - i modsætning til i dag - i al væsentlighed vil blive sikret et antal elever svarende til minimumskapaciteten. Det forventes især at ville have betydning for en række gymnasier i tyndtbefolkede områder.

At en afdeling får fastsat en minimumskapacitet på 84 elever, betyder ikke nødvendigvis, at afdelingen får en tilgang på eller ender med 84 elever på tælledagen, heller ikke selvom der i det omfang, det er muligt, bliver fyldt op med ufordelte ansøgere og eftertilmeldere, efter den centrale fordeling er kørt. Dette kan fx skyldes elever, som ikke opfylder adgangsforudsætningerne, eller elever som i øvrigt frafalder uddannelsen, efter de har fået tildelt en foreløbig eller endelig plads.

Der er tale om en minimumskapacitet, og langt de fleste afdelinger forventes således at få tildelt en kapacitet, som er større end minimumskapaciteten, forudsat der er tilstrækkeligt elevgrundlag herfor i det pågældende geografiske område. I forbindelse med vurderingen af elevgrundlaget i det geografiske område vil hver af de omfattede gymnasiale uddannelser blive vurderet for sig. På afdelinger med flere gymnasiale uddannelser opgøres minimumskapaciteten samlet for de gymnasiale uddannelser. Hvis en afdeling eksempelvis måtte have fire forskellige gymnasiale ungdomsuddannelser på samme afdeling, vil afdelingen få fastsat en kapacitet for hver af de fire uddannelser, som tilsammen giver afdelingens samlede opgjorte kapacitet, som vil være større end 84 elever. Minimumskapacitet har bl.a. til hensigt at sikre en vis volumen på den enkelte afdeling, uanset spredning på forskellige uddannelser, hvorved der skabes bedre mulighed for at sikre et fagligt miljø m.v. på afdelingen. Ministeriet vurderer ikke, at det vil være i overensstemmelse med den politiske aftale at fastsætte forskellige minimumskapaciteter afhængigt af, hvor mange gymnasiale uddannelser der er på samme afdeling.

Hvis børne- og undervisningsministeren vurderer, at der ikke er tilstrækkeligt elevgrundlag i det geografiske område for minimumskapacitet, kan ministeren fastsætte eller - efter de tre første år - tillade regionerne at fastsætte en kapacitet, som er mindre end minimumskapaciteten, hvis det vurderes at være nødvendigt for at opretholde tilstrækkelig uddannelsesdækning i det pågældende geografiske område, herunder i andre geografiske områder. Dette vil bero på en konkret vurdering, og det vil fx kunne være tilfældet, hvis eleverne i lokalområdet ellers ville kunne få uforholdsmæssigt langt til nærmeste alternative uddannelsesudbud, eller for at sikre, at der ikke i unødvendigt omfang bliver udfaset kapacitet, som der forventes at blive behov for de efterfølgende år fx på grund af den forventede demografi. Det vil eventuelt kunne indgå i overvejelserne om at tildele en kapacitet, der er mindre end minimumskapaciteten, om et samtidigt hf-enkeltfagsudbud kan understøtte fagligheden på afdelingen. Det fremgår af elevfordelingsaftalen, at forligskredsen bag aftalen har en forventning om, at de nuværende udbud i tyndtbefolkede områder i overvejende grad opretholdes.

Til det af DEG anførte bemærker ministeriet, at institutionerne bl.a. i forbindelse med indstilling om ønsket kapacitet vil få mulighed for at tilkendegive, hvis de ønsker en kapacitet, som er mindre end minimumskapaciteten.

For så vidt angår høringssvarene vedrørende fordelingen af ansøgere til afdelinger, som har fået fastsat minimumskapaciteten, bemærker ministeriet, at fordelingen til disse afdelinger sker samtidigt og efter samme fordelingsprincipper, som for ansøgere til alle andre afdelinger. Det er et centralt element i den politiske aftale, at ansøgernes ønsker skal forsøges imødekommet bedst muligt inden for de politisk fastsatte fordelingskriterier, som i afstandszoner er transporttid. Derfor vil fordeling af ansøgere til afdelinger med minimumskapacitet ske med udgangspunkt i ansøgernes ønsker og ikke med udgangspunkt i at fylde disse afdelinger op med ansøgere, som bor tættest på disse gymnasier, inden fordelingen af de øvrige ansøgere finder sted.

Hvis der er ansøgere, som ikke får plads på en prioriteret afdeling, vil fordelingsmekanismen fordele ansøgeren på den uddannelse, ansøgeren har ønsket som 1. prioritet, på den afdeling med ledig kapacitet, hvor ansøgeren vil få kortest transporttid fra bopælen til afdelingen, dog inden for maksimalt 60 minutter. Dette gælder også for afdelinger med minimumskapacitet.

Det fremgår endvidere af elevfordelingsaftalen, at forligskredsen er enig om at se på modellen igen, hvis det efter det første år med modellen viser sig, at der mod forventning er langt færre end forventet, som får opfyldt deres 1. prioritet.

Høringsvarene har ikke givet anledning til justeringer i lovforslaget.

4.1.5. Gradvis indfasning

Gymnasiernes Bestyrelsesforening anfører, at en pålagt kapacitetsændring med færre elever og klasser vil medføre en betydelig budgetusikkerhed for institutionen og behov for ikke kun nedjustering af bygningskapacitet, men også betydelige usikkerhed for medarbejdere og dermed for eleverne. Der er behov for præcisering af længden af den "gradvise" tilpasning ved nedsættelse af kapacitet, så der etableres en tilstrækkelig lang overgangsfase med tydelige konditioner, samt at der bliver lyttet til lokale indmeldinger af ønsket kapacitet.

Niels Brock og Aarhus Business College anfører, at fuld indfasning af kapacitetstilpasningen tager tre år på den enkelte institution. Indfasningsperioden medfører særligt på institutioner med større kapacitetstilpasninger stor usikkerhed blandt medarbejderne, særligt underviserne, med deraf følgende forringelse af arbejdsmiljøet. Det kan derfor ikke anbefales, at indfasningsperioden forlænges. For institutioner, der bliver pålagt kapacitetsbegrænsninger, hvilket må antages at være hovedparten, medfører aftalen en generelt forringet økonomi.

Danske Gymnasier noterer sig, at større kapacitetstilpasninger i nedadgående retninger skal ske gradvist, men lovforslaget forholder sig ikke til kapacitetstilpasninger i opadgående retning. Danske Gymnasier vil opfordre til, at Børne- og Undervisningsministeriet og herefter regionerne har øje for lokale forhold, såfremt der planlægges større kapacitetstilpasninger i opadgående retning.

GL støtter gradvise kapacitetstilpasninger. Dette skal dog ikke gælde for den kapacitet, der skabes ekstraordinært på en række skoler på grund af de seks skoler, der ikke må optage elever i 2022/23. De seks skoler skal som minimum sikres samme kapacitet fra skoleåret 2023/24 som hidtil. GL vil opfordre til, at fasen, hvor ministeren i samarbejde med regionerne fastsætter kapaciteten, betragtes som indkøring.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det fremgår af lovforslaget, at hvis børne- og undervisningsministeren vurderer, at der skal ske en større kapacitetstilpasning på en institution eller afdeling, så institutionen eller afdelingen forholds-mæssig vil få et stort fald i antallet af elever, vil dette skulle ske gradvist over to eller eventuelt flere år, så institutionen ikke oplever kapacitetsnedgangen fra det ene år til det andet. Det vil være en konkret vurdering, om der er behov for, at en større kapacitetsnedgang foregår over mere end to år. De berørte institutioner vil blive inddraget i overvejelserne i forbindelse med, at de afgiver indstilling om ønsket kapacitet på baggrund af de beregningstekniske kapaciteter, som ministeriet vil udarbejde. Det er ministeriets forventning, at de største kapacitetstilpasninger på enkeltafdelinger vil ske i løbet de tre første år, hvor ministeriet fastsætter kapaciteterne på afdelingsniveau. Dette udelukker dog ikke, at regionerne også efter de tre første år vil kunne lave større kapacitetstilpasninger, som forudsætter en gradvis indfasning.

Lovforslaget regulerer kun gradvis tilpasning af kapaciteten, når det er i nedadgående retning. Det berører således ikke de uddannelser på afdelinger, som i skoleåret 2022/23 har været omfattet af midlertidigt stop for optag.

Institutioner og afdelinger, som måtte få en større kapacitetstilpasning i opadgående retning, vil også blive inddraget heri, i forbindelse med at de afgiver indstilling om ønsket kapacitet på baggrund af de beregningstekniske kapaciteter.

Ministeriet bemærker, at de gradvise kapacitetstilpasninger relaterer sig til selve elevoptaget (1.g/1.hf-optaget), og at det tager henholdsvis tre og to år, før det er fuldt ud indfaset på de enkelte afdelinger.

Ministeriet bemærker herudover til det af Niels Brock og Aarhus Business College anførte, at det er forventningen, at det kun vil være et mindre antal erhvervs-gymnasiale afdelinger, som vil opleve en så stor kapacitetstilpasning i nedadgående retning, at der er behov for gradvis indfasning.

Høringsvarene har ikke givet anledning til justeringer i lovforslaget.

4.1.6. Flytning af kapacitet mellem institutioner

Gymnasiernes Bestyrelsesforening anfører, at flytning af kapacitet vil give budgetusikkerhed og behov for tilpasning med usikkerhed for medarbejdere og elever. Der er behov for præcisering af, at der bør ske gradvis tilpasning og med så langt varsel, at institutionen kan foretage den nødvendige tilpasning af bygnings- og medarbejderkapacitet. Det er endvidere af stor betydning for såvel den afgivende som den modtagende institution at få klarhed over, om det evt. er bestemmelserne i lov om virksomhedsoverdragelse, som vil skulle anvendes i denne situation.

Danske Gymnasier er enig i, at en balanceret elevsammensætning skal understøttes, men ser væsentlige problematikker ved at flytte dele af kapaciteten af et eksisterende uddannelsesudbud. Flytning af kapacitet bør efter Danske Gymnasiers opfattelse ske med mindst ét års varsel, dvs. senest inden ansøgningsfristen året før det skoleår, hvor kapacitetsflytningen skal ske. Det er afgørende, at der tages højde for, hvilken betydning flytningen vil få for personalet på de to institutioner. Modellen for flytning vil efter Danske Gymnasiers opfattelse udfordre kvaliteten og fagligheden, hvis ikke der er tilstrækkelig tid til at flytte, afskedige og ansætte personale og forberede det rette uddannelsesmiljø. Danske Gymnasier vil opfordre til, at der udarbejdes en grundig beskrivelse af processen ved en beslutning om flytning af dele af kapaciteten. Danske Gymnasier finder det uklart, om uddannelsestypen fastholdes ved flytning, og om det forudsætter at den anden afdeling allerede har udbudsretten til denne uddannelsestype. Foreningen vil kraftigt opfordre til, at de vurderings- og beskyttelseshensyn, der ligger bag de nuværende udbudsregler på tilsvarende vis videreføres ved beslutning om flytning af dele af kapacitet, samt at den samlede betydning af flytning af kapacitet tydeliggøres.

DEG finder retningslinjerne for flytning af kapacitet mellem institutioner mangelfulde og ønsker at få præciseret evt. via eksempler.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Den foreslåede mulighed for, at børne- og undervisningsministeren kan flytte kapacitet på de enkelte uddannelser mellem afdelinger og institutioner, er et redskab, som kan finde anvendelse, hvis det skulle vise sig, at elevfordelingsmodellen ikke i tilstrækkelig grad kan understøtte en balanceret elevsammensætning på forskellige parametre. En balanceret elevsammensætning vil også blive tilstræbt i forbindelse med fastsættelse af zoner og fastsættelse af kapacitet på afdelingsniveau. Det er på den baggrund forventningen, at bestemmelsen kun vil blive anvendt i særlige tilfælde og i begrænset omfang.

Anvendelse af bestemmelsen forudsætter ikke, at den modtagende institution allerede har udbud af den uddannelsestype, som vil blive flyttet til institutionen. Dette vil blive præciseret i bestemmelsen. Det vil således kunne føre til, at de berørte institutioner og afdelinger samtidig bliver godkendt til at udbyde de pågældende uddannelser.

Fordi der er forskel på de forskellige gymnasiale uddannelser, vil flytning af kapacitet i nogle tilfælde kunne medføre behov for, at den modtagende institution kan stille andre faciliteter til rådighed, og at lærerkompetencer er tilpasset til den potentielt nye uddannelsestype. Ministeriet anerkender på den baggrund, at der er tale om et tiltag, som kan have stor betydning for de berørte institutioner og afdelinger. De berørte institutioner vil derfor også blive tæt inddraget i processen, og der vil blive taget hensyn til, hvor hurtigt det er muligt at gennemføre en sådan flytning.

Det er efter gældende regler børne- og undervisningsministeren, der godkender institutioner til udbud af de gymnasiale uddannelser, som er bundet til en bestemt stedlig placering. Det følger af lov om institutioner for almen- og erhvervsrettet uddannelse og lov om institutioner for almen voksenuddannelse mv. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Der tages typisk stilling til et nyt udbud i forbindelse med en konkret ansøgning, hvor det er praksis, at den ansøgende institution indhenter udtalelser om det nye udbud fra stedlige interessenter, der som udgangspunkt udbyder den uddannelse, der ansøges om. Ansøgning samt udtalelser fra stedlige interessenter skal til høring i regionsrådet, som afgiver indstilling til børne- og undervisningsministeren om den stedlige placering af udbuddet i regionen. Der er praksis for, at ansøgninger om nye gymnasiale udbud behandles samlet én gang årligt. Hvis en institution ønsker at flytte et eksisterende udbud, kræver det, at der ansøges efter den samme procedure, som når der ansøges om et nyt gymnasialt udbud. Dog gælder det, at det som udgangspunkt er muligt at flytte et eksisterende udbud inden for den samme bygrænse, uden at det kræver en forudgående ansøgning. Dette forudsætter imidlertid, at flytningen af udbuddet ikke i væsentligt omfang påvirker andre nærliggende gymnasiale udbud.

Ministerens beslutningsgrundlag i forbindelse med flytning af kapacitet mellem institutioner og afdelinger vil indbefatte en forudgående høring af stedlige interessenter og regionen.

I forbindelse med en evt. flytning af kapacitet vil der også blive taget stilling til spørgsmål om virksomhedsoverdragelse.

Ovenstående hensyn vil på baggrund af høringssvarene blive afspejlet i lovforslagets bemærkninger.

4.1.7. Elevinvolvering

Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF) anfører, at eleverne på afdelingerne bør involveres, hvis kapaciteten hæves (ny § 8, stk. 4). Eleverne i regionen bør involveres i, hvilke hensyn regionsrådene skal tage i forbindelse med fastsættelse af de enkelte afdelingers kapacitet etc. (ny § 8, stk. 8), ligesom eleverne på de berørte uddannelsesinstitutioner bør involveres, såfremt der flyttes kapacitet mellem uddannelsesinstitutioner (ny § 8, b).

DGS mener, at elever skal inddrages i kapacitetsfastsættelsen (ny § 8, stk. 2).

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det fremgår af elevfordelingsaftalen, at Børne- og Undervisningsministeriet fastsætter de enkelte afdelingers kapacitet de tre første år, og derefter fastsættes kapaciteterne af regionsrådene. Der er ikke lagt op til, at elevorganisationerne skal involveres i, hvordan kapaciteterne bliver fastsat på de enkelte afdelinger.

Høringssvarene har ikke givet anledning til justeringer i lovforslaget.

4.2. Elevfordeling

4.2.1. Beregningstekniske zoner

Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF) anfører, at der ved opdeling af zoner bør tages hensyn til placeringen af hhx og htx-uddannelser, så elever ikke risikerer ikke at kunne komme på sin foretrukne type af uddannelse, såfremt de ikke bliver optaget på deres 1. prioritet (ny § 11 e).

Gymnasiernes Bestyrelsesforening finder, at det er logisk og hensigtsmæssigt, at lovforslaget ikke arbejder med én fælles model, gældende for hele landet, men opererer med fordelingszoner og afstands zoner, som italesætter de forskellige udfordringer, der følger af demografi og geografisk placering.

Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening (UUVF) er bekymret for, hvad det præcise beregningsgrundlag for fordelings- og afstands zonerne vil være og mener, at der bør revideres i den foreslåede sammensætning af fordelingszonerne, så det reelt vil medføre de tilsigtede ændringer af elevsammensætningen.

Niels Brock og Aarhus Business College anfører, at København skævvrides i 3 zoner. Pga. indkomstforskelle mellem syd, midt og nord fastholder disse zoner reelt elever fra lavindkomst-familier syd for byen og visa versa.

Danske Gymnasier finder, at der gives relativt vide beføjelser til børne- og undervisningsministeren til fastsættelse af zonerne og opfordrer til, at beslutninger om zoneopdeling, hvornår en zone bliver afstands- eller fordelingszone, hvornår en zone skifter status, og hvordan forældreindkomst opgøres, træffes i samarbejde med forligskredsen bag elevfordelingsaftalen med henblik på at sikre det bedst mulige og mest stabile grundlag for modellen.

GL vil opfordre til, at sammensætningen af zonerne og grænsen for udløsning af en fordelingszone ikke skal være op til den siddende minister, men at det kommer til at afhænge af objektive kriterier. GL opfordrer ligeledes til, at zonerne genovervejes, herunder særligt zonen der omfatter den københavnske vestegn.

DEG finder, at lovforslaget giver ministeren vide beføjelser i fastlæggelse af zoner og afgørelse af, hvorvidt zonerne skal være fordelingszoner eller afstands zoner. Ændring af zonestatus bør foregå i dialog med de lokale gymnasiesamarbejder. DEG anbefaler, at zonerne bliver så tilpas store, at de indeholder minimum 2 udbud af hver gymnasieretning, og at de omfavner afdelingernes optageområde, som kan være relativt store hos erhvervsgymnasier. De beregningstekniske zoner bliver nødt til for hovedparten at følge de unges søgemønstre. Hvis ikke der tages højde for det, skal der være klare rammer for fordeling af ansøgere på tværs af zoner og regioner.

Danske Regioner anfører, at det er vigtigt, at zonerne fastlægges på et objektive grundlag. Regionerne bør inddrages.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

De beregningstekniske zoner begrænser ikke elevernes søgning, og i de tilfælde hvor en ansøger ikke kan få plads på en af sine prioriterede afdelinger, er det ikke zonen men transporttiden, der afgør, hvor ansøgeren så får plads. Ansøgeren kan søge de uddannelser og afdelinger, som ansøgeren ønsker, uanset om de ønskede afdelinger er i afstands- eller fordelingszone og uanset hvilken zone, ansøgeren bor i. Der er i lovforslaget foreslået klare regler for, hvordan ansøgerne bliver fordelt i henholdsvis afstands- og fordelingszoner, men der er ikke begrænsninger på, hvilke afdelinger ansøgerne kan ønske, heller ikke på tværs af zonerne.

Ved sammensætning af zonerne vil der skulle tages hensyn til, at der i tilstrækkelig grad kan sikres en balanceret elevsammensætning på alle afdelinger, både målt på forældreindkomst og herkomst. Et andet hensyn er at friholde så store dele af landet som muligt fra fordeling efter forældreindkomst. Der vil i forbindelse med fastsættelse af zonerne skulle ske en afvejning af de to hensyn, og ministeriet vurderer, at det ikke vil være hensigtsmæssigt henset til formålet med zonerne at fastsætte konkrete objektive kriterier for, hvordan zonerne skal sammensættes.

Børne- og undervisningsministeren får med lovforslaget kompetencen til at fastsætte de nærmere regler for, hvornår en zone bliver fordelingszone. Det er ministeriets vurdering, at det er hensigtsmæssigt, at kriterierne for, hvornår en zone er fordelingszone, løbende kan justeres, også efter modellen er implementeret, bl.a. fordi der kan ske ændringer i søgemønstre m.v. Muligheden for løbende at kunne justere kriterierne sikrer, at der kontinuerligt kan ske en afvejning af hensynet til at opnå en mere balanceret elevsammensætning i hele landet og hensynet til at friholde så store dele af landet som muligt fra fordeling efter forældreindkomst.

Børne- og undervisningsministeren vil både forud for det første år med elevfordelingsmodellen og efterfølgende løbende inddrage forligskredsen bag elevfordelingsaftalen i fastsættelse af zonerne og i kriterierne for, hvornår en zone bliver fordelingszone. Børne- og Undervisningsministeriet vil frem mod implementering af modellen til optag til skoleåret 2023/24 foretage analyser af stabiliteten af den zoneinddeling, som ligger til grund for elevfordelingsaftalen. Den endelige zonesammensætning vil blive fastsat efter inddragelse af forligskredsen. Ministeriet har ikke til hensigt at drøfte disse spørgsmål med gymnasiesamarbejderne, og der er ikke lagt op til, at regionerne har en defineret rolle ifm. fastlæggelse af zonerne, men ministeriet vil inddrage regionerne, hvis det vurderes hensigtsmæssigt.

Høringsvarene har ikke givet anledning til justeringer i lovforslaget.

4.2.2. Fordelingsmekanismen

FGU Danmark er optaget af, at kompleksiteten ikke skal ligge hos den unge, men hos systemet og de professionelle. FGU Danmark har i den forbindelse en bekymring for, at den nye model vil medføre et bureaukrati, der gør elevfordelingen uigennemskuelig for elever og forældre, og som kan give utryghed og fjerne fokus fra, at de unge vælger den uddannelse, der er rigtig for dem.

Danske SOSU-skoler og Danske SOSU-skoler – Bestyrelserne anfører, at de foreslåede mekanismer til kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på de gymnasiale uddannelser, herunder de foreslåede løsninger med både afstandszoner og fordelingszoner med forældreindkomstkriterier, vil være vanskeligt gennemskuelige for ansøgerne og disses forældre. Derved er der en betydelig risiko for, at implementeringen grundet indsigelser og klager kan blive ressourcekrævende for institutionerne både at administrere og kommunikere.

DI mener, at der skal sikres gennemskuelighed om muligheder i forbindelse med optagelse for elever og forældre.

Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening (UUVF) og GL anfører, at ordet uddannelsesønske fremgår af lovforslaget. Foreningen mener, at det bør præciseres, at der er tale om såvel ønske om uddannelse som afdeling/institution.

Niels Brock og Aarhus Business College anfører, at med elevfordelingsmodellen risikeres, at de afklarede, motiverede og dygtige elevers uddannelsesprioritering ændres pga. den uforudsigelighed, som forældreindkomst og lodtrækning medfører, og at de i højere grad søger mod det bredere, mindre specialiserede almene gymnasium. De har svært ved at se, hvordan det praktisk kan lade sig gøre med den foreslåede fordelingsaftale, at grundforløbet skal kunne kvalificere elevernes endelige valg af studieretning og forbedre elevernes mulighed for at gennemføre den valgte studieretning.

Niels Brock og Aarhus Business College/Horten stiller spørgsmål ved, om den foreslåede fordelingsalgoritme er i overensstemmelse med kravene for brug af kunstig intelligens, navnlig med fokus på myndighedernes overholdelse af retlige krav samt elevernes retssikkerhed.

Danske Gymnasier anfører, at det er uklart, hvordan elevfordelingsmodellen håndterer hhv. ansøgere uden dansk CPR og ansøgere med dansk CPR, men uden danske adresse. Foreningen ønsker at få oplyst, hvad klassebetegnelse dækker over. Foreningen bemærker endvidere, at selv om institutionerne ikke varetager elevfordelingen, så har institutionerne et behov for at få modtageoplysningerne, der bestemmes af § 11 b, stk. 1-2, til brug for forberedelse og tilrettelæggelse af det næstkommende skoleår. Det drejer sig fx om oplysninger om andelen af 1. prioriteter, andelen af øvrige prioriteter, andelen af henviste elever, ansøgers transporttid m.v. Det er sig i særdeleshed relevant i forlængelse af den foreslåede § 53 a, der bestemmer, at børne- og undervisningsministeren kan pålægge bestyrelsen for en institution at udarbejde en genopretningsplan, hvis institutionen i tre på hinanden følgende år ikke har opnået en andel af 1. prioritetsansøgere på mindst halvdelen af institutionens eller afdelingens fastsatte kapacitet.

DEG bemærker, at selv om institutionerne ikke varetager elevfordelingen, så har institutionerne stadig behov for at få oplysningerne specificeret i §§ 11 b og 11 c til brug for forberedelse og tilrettelæggelse af det næstkommende skoleår. Institutionerne skal have adgang til data om det samlede antal ansøgere og antal henviste og ikke alene data for, hvilke elever institution skal optage.

Danske Regioner tager positivt imod, at det fortsat er regionerne, der er ansvarlige for at koordinere elevfordelingen. Det undrer Danske Regioner, at der ikke indsættes en ny hjemmel til regionernes koordinerende elevfordelingsopgave, når § 12 i gældende lovgivning foreslås ophævet.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Ministeriet anerkender, at den nye elevfordelingsmodel vil kunne opleves som uigennemskuelig af nogle ansøgere og forældre, og at det de første år med modellen formentlig vil kunne give anledning til en vis utryghed hos nogle. Dette ville formentlig være tilfældet de første år, uanset hvilken ny fordelingsmodel, der måtte være besluttet.

Elevfordeling på de gymnasiale uddannelser er under alle omstændigheder en kompleks øvelse, uanset hvilken fordelingsmodel der er tale om. De nuværende regler kan også i mange tilfælde blive oplevet som uigennemskuelige for ansøgere og forældre.

En af fordelene ved den nye model er imidlertid, at den vil indebære en retssikkerhedsmæssig fordel for ansøgerne forstået på den måde, at der er tale om en algoritmebaseret model, som følger centralt fastsatte fordelingskriterier, hvilket giver større sikkerhed for, at alle ansøgere behandles efter ens kriterier.

Ministeriet forventer, at der i hvert fald det første år med fordelingsmodellen vil komme flere indsigelser og klager, end tilfældet er med de gældende regler. Antallet af indsigelser og klager vurderes dog at ville stige det første år, uanset hvilken ny model, der måtte blive indført.

Ministeriet har allerede nu meget stor fokus på informationsindsatsen vedr. den nye fordelingsmodel over for både kommende ansøgere, forældre, institutioner, vejledere, kommuner m.v. Ministeriet mødes jævnligt med regioner, leder- og lærerforeninger mv. med det formål at holde relevante aktører tæt på implementeringsprocessen. Ministeriet planlægger derudover en omfattende informationsindsats fra medio 2022 målrettet ansøgere og deres forældre samt alle relevante vejledningsinstanser. Det bemærkes, at Danske Regioner er involveret i arbejdet med udvikling af kommunikationsmateriale mv., da regionerne som følge af aftalen er blevet tildelt en ny opgave med at informere om fordelingsmodellen.

Ministeriet forventer ikke, at den omstændighed, at den nye model i starten kan blive oplevet som uigennemskuelig, i sig selv vil medføre, at færre vil vælge en erhvervsgymnasial uddannelse til fordel for en almengymnasial uddannelse. Imidlertid vil eventuelle forskydninger mellem de gymnasiale uddannelser også indgå i de løbende vurderinger af modellen, som forligskredsen bag elevfordelingsaftalen vil foretage.

Fsva. beskrivelse af begrebet uddannelsesønske bemærker ministeriet, at det allerede fremgår af de specielle bemærkningerne til § 11 g, stk. 1, at et uddannelsesønske er en kombination af en uddannelse og en afdeling.

I forhold til spørgsmålet om fordelingsmekanismen og den dertil hørende algoritme bemærkes det, at denne ikke er baseret på, hvad der normalt betragtes som kunstig intelligens. Der er ikke tale om prediktive metoder, profilering eller lignende. Ansøgerne fordeles til de prioriterede institutioner ud fra på forhånd fastlagte og objektive kriterier gennem stepvise sorteringer af ansøgningerne. Den enkelte ansøgers vej i algoritmen mod dennes endelige fordeling kan dokumenteres fuldt ud og er fuldt reproducerbar på de samme ansøgerdata.

Ministeriet er fortsat i gang med at overveje, hvordan ansøgere uden dansk CPR-nr. samt ansøgere uden registreret adresse i Danmark, skal håndteres i fordelingsmekanismen. Reguleringen heraf forventes at ville indgå i en kommende bekendtgørelse.

Det kan oplyses, at klassebetegnelse angiver den klasse, eleven går i. Dette bruges til at gruppere elever, fx alle elever der går i 9a eller 1a.

Endvidere bemærkes, at det som en del af implementeringen af aftalen forventes, at relevante oplysninger på aggregeret eller summeret niveau stilles offentligt til rådighed, herunder for institutionerne via Børne- og Undervisningsministeriets datavarehus. Det gælder fx andelen af 1. prioritets-ansøgere mv. Den præcise udmøntning af, hvilke indikatorer og data, som stilles til rådighed, vil blive drøftet med interessenterne inden endelig udmøntning på baggrund af den første runde af fordeling i 2023.

Ministeriet bemærker, at der på baggrund af høringssvaret fra Danske Regioner vil blive indarbejdet en særskilt hjemmel i lovforslaget om regionernes koordinerende rolle ift. elevfordelingen.

4.2.3. Fordelingskriterier i afstandszoner

Dansk Erhverv anfører, at elever i et vist omfang vil være bundet til det lokale gymnasium, hvis der ikke er elevgrundlag og tilstrækkelig søgning til det lokale gymnasium.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Ansøgeren kan frit søge de afdelinger, som ansøgeren ønsker, uanset om de ønskede afdelinger er i afstands- eller fordelingszone, og uanset hvor ansøgeren bor. Ansøgeren behøver således ikke søge det lokale gymnasium, hvis ansøgeren har andre ønsker. Hvis ansøgeren ikke får opfyldt en af sine prioriteter, vil fordelingsmekanismen forsøge at reservere en plads på den uddannelse, ansøgeren har ønsket som 1. prioritet, på den afdeling med ledig kapacitet, hvor ansøgeren vil få kortest transporttid fra bopælen til afdelingen, dog indenfor maksimalt 60 minutter. Hvis der er tale om en fordelingszone, vil fordelingen skulle ske inden for ansøgerens indkomstkategori.

Lodtrækningselementet i fordelingszoner vil betyde, at ansøgere, som ikke bor tæt på en ønsket afdeling, har bedre mulighed for at få plads på en overansøgt afdeling end i dag, hvor pladserne på disse afdelinger først bliver fyldt op med de ansøgere, som har kortest transportafstand fra afdelingen.

Høringssvarene har ikke givet anledning til justeringer i lovforslaget.

4.2.4. Fordelingskriterier i fordelingszoner, herunder lodtrækning

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at forslaget om fordeling af elever i fordelingszoner sker på baggrund af et neutralt kriterie, nemlig forældreindkomst, og at fordelingen omfatter alle elever. Det er instituttets opfattelse, at den foreslåede fordeling af elever på baggrund af forældreindkomst formentlig vil kunne føre til mere socioøkonomisk blandede uddannelser og dermed bidrage til en højere grad af ligebehandling af elever med etnisk minoritetsbaggrund.

Dansk Erhverv anfører, at den nye elevfordelingsmodel i fordelingszonerne vil medføre en stigende usikkerhed for de unge i forhold til deres valg af gymnasium og svække deres mulighed for et reelt frit valg af gymnasium. Med lodtrækningsmodellen vil der ikke længere være nogen sikkerhed for de unge i forhold til at følges med venner og veninder. Og et potentielt stort antal unge vil få lang rejsetid inden for fordelingszonerne til et gymnasium, de ikke er motiverede for at gå på.

Rådet for Etniske Minoriteter konstaterer med tilfredshed, at etnicitet ikke bruges som markør, men at der derimod benyttes etnicitetsneutrale kriterier som indkomst. Rådet bemærker dog, at en spredning af de etniske danske ikke kan stå alene om at løse eventuelle integrationsudfordringer på en given gymnasieskole.

Niels Brock og Aarhus Business College anfører, at aftalen i fordelingszonerne betyder, at færre unge bliver optaget på deres 1. prioritet, og at disse unge risikerer at blive fordelt via skyggeprioritet med deraf følgende dårligere motivation, trivsel og gennemførelse. Erhvervsgymnasierne, der tilbyder specialiserede studieretninger, og dermed styrker elevernes faglighed og motivation, bliver hindret i dette. De anfører desuden, at de unge, der taber 1. runde i lodtrækningen, er i høj risiko for at få tildelt en plads, der ligger meget langt fra deres ønsker.

Danske Gymnasier finder, at det er en alvorlig uhensigtsmæssighed, at det alene er lodtrækning, der afgør, hvilke ansøgere, der får en plads inden for de enkelte indkomstkategorier på overansøgte gymnasier i fordelingszoner. Foreningen finder det uretfærdigt, at elever tæt på et gymnasium kan tabe en lodtrækning og dermed risikere at blive fordelt til et gymnasium op mod 60 minutters transporttid væk. Lodtrækningsmekanismen medfører derfor, at nogle elever kan få uforholdsvist lang afstand til deres uddannelse, hvilket kan øge frafaldsrisikoen. Samtidig risikerer gymnasier i afstandszoner, der grænser op til fordelingszoner, at blive efterladt med en anden utilsigtet konsekvens, fordi det er lettere for elever i oplandet at komme ind på et gymnasium i en større by, og det risikerer at udhule elevgrundlaget i oplandet og dermed det brede uddannelsesudbud. Foreningen anbefaler derfor et andet fordelingskriterium end lodtrækning som supplement til forældreindkomst, eksempelvis et afstandskriterium hvor elever, der bor eksempelvis 30 minutter fra gymnasiet, får forrang i egen indkomstkategori.

Danske Gymnasier er principielt imod at anvende forældreindkomst som fordelingskriterium, fordi kriteriet risikerer at være meget stigmatiserende. Foreningen så hellere, at forligskredsen havde truffet en beslutning om at anvende ansøgernes gennemsnit af standpunktskarakterer i dansk og matematik i 9. eller 10. klasse som fordelingskriterium.

DEG er bekymret for, at flere ansøgere ikke får deres 1. prioritet opfyldt. DEG er endvidere bekymret for, at flere ansøgere end antaget bliver fordelt efter skyggeprioritet eller forbliver ufordelte i fordelingsmekanismen. DEG er usikker på det hensigtsmæssige i, at det alene er lodtrækning, der

afgør, hvilke ansøgere, der får en plads inden for de enkelte indkomstkategorier på overansøgte gymnasier i fordelingszonerne.

Danske Regioner anfører, at der er usikkert, hvad der menes med at "Børne- og undervisningsministeren kan for enkelte afdelinger beslutte, at der ikke skal fordeles ansøgere til disse afdelinger".

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

I den nye elevfordelingsmodel kan ansøgere - ligesom det er tilfældet i dag - frit ønske, hvilke uddannelser og afdelinger, de helst vil have plads på i prioriteret rækkefølge. De kan frit søge på tværs af afstands- og fordelingszoner, uanset i hvilken zone og hvor i landet de bor. De er samtidig sikret, at de ikke får en plads, som ligger mere end 60 minutters transporttid fra bopælen, med mindre de selv har ønsket det. Med modellen tilstræbes det, at ansøgerne får plads på et af de prioriterede ønsker, men ansøgerne kan ikke være sikre på, at de får plads på et prioriteret ønske. Dette svarer også til de nuværende regler, hvor en ansøger heller ikke nødvendigvis kan være sikker på at få plads på den samme afdeling, som sine venner.

Lodtrækningselementet giver mulighed for, at ansøgere, der ikke bor tæt på et meget populært og overansøgt gymnasium i en af de større byer, får reel mulighed for at få plads på gymnasiet. Dette er ikke tilfældet i dag, hvor det som udgangspunkt kun er de ansøgere, der bor tæt på gymnasiet, der kan få plads.

Ministeriet anerkender, at lodtrækningselementet i fordelingszoner kan give anledning til en vis usikkerhed hos nogle ansøgere, og at det muligvis kan skabe nogle utilsigtede konsekvenser nogle steder i de større byer og i overgangene mellem afstands- og fordelingszonerne, herunder at det kan fortrænge nogle fra deres lokale gymnasium, fordi pladserne reserveres til ansøgere, som bor længere væk. Hvorvidt dette vil være tilfældet, vil imidlertid helt afhænge af, bl.a. hvordan zonerne og kapaciteterne bliver fastsat, og ikke mindst hvordan de fremtidige søgemønstre bliver. Lodtrækningselementet indgår i modellen, fordi forligskredsen har vurderet, at det forventes samlet set at give grundlaget for at opnå den mest balancerede elevsammensætning, og tilføjelsen af et transporttids-element i fordelingszoner forventes at have negative konsekvenser for den balancerede elevsammensætning, som aftalen skal sikre. Forligskredsen har samtidig tilkendegivet, at de vil følge udviklingen i elevfordelingen efter det første år med den nye model og til den tid vurdere, om der er behov for justeringer af modellen på dette punkt.

I forhold til forventet 1. prioritetsopfyldelse fremgår det af elevfordelingsaftalen, at det på baggrund af beregningerne bag aftalen skønnes, at i omegnen af 85 pct. af ansøgere til stx og hf vil få imødekommet deres 1. prioritering, mens over 90 pct. af ansøgere til de erhvervsgymnasiale uddannelser vil få imødekommet deres 1. prioritering. Det fremgår endvidere, at hvis det efter det første år med modellen viser sig, at der mod forventning er langt færre end forventet i fordelingszoner, som får opfyldt deres 1. prioritet, er forligskredsen enig om at se på modellen igen. Ministeriet bemærker endvidere i forhold til prioritetsopfyldelse, at jo flere prioriteter, en ansøger angiver, jo større er muligheden for at få plads på en afdeling, ansøgeren selv har indflydelse på.

I forhold til valg af fordelingsparameter er forligskredsen bag elevfordelingsaftalen enig om, at forældreindkomst er den bedste indikator for socioøkonomisk baggrund i elevfordelmæssig sammenhæng.

Ministeriet bemærker til det anførte om specialiserede studieretninger, at elevfordelingsaftalen og lovforslaget ikke ændrer på, hvilke studieretninger, institutionerne kan udbyde og oprette. Ministeriet bemærker endvidere, at det indgår i lovudkastet i det foreslåede § 11 a, at en institution, eller evt. en afdeling heraf, får mulighed for at blive godkendt som profilgymnasium, hvis de har en særligt stærk faglig profil. En eventuel godkendelse som profilgymnasium vil betyde, at ansøgere, der er relevante for den særlige profil, kan opnå forrang til at få reserveret plads på afdelingen som profilelev.

Ministeriet bemærker endvidere til det af Danske Regioner anførte, at det fremgår af de specielle bemærkninger til § 11 i i lovudkastet, at der med "Børne- og undervisningsministeren kan for enkelte afdelinger beslutte, at der ikke skal fordeles ansøgere til disse afdelinger", sigtes til, at der kan være enkelte institutioner eller afdelinger, hvor særlige forhold gør sig gældende, og hvor det på den baggrund ikke vil være meningsfuldt at fordele ansøgere til, hvis ansøgerne ikke selv har ønsket dette. Det kunne fx være en institution, som kun udbyder hf som et forlænget forløb, dvs. over tre år i stedet for to år, i kombination med landbrug/søfart eller lignende tilfælde.

Høringssvarene har ikke givet anledning til justeringer i lovforslaget.

4.2.5. Transporttid, herunder maksimal transporttid

Kolding Gymnasium anfører, at det at bruge afstand eller transporttid som udløsende faktor for hvem, der skal fordeles, på mange måder er meget fornuftigt, men det er uhensigtsmæssigt at bruge kriterierne, som de bruges i dag, og som de foreslås brugt fremadrettet. Kolding Gymnasium foreslår, at man i stedet for afstand/transporttid bruger afstands-/transporttidsdifference, når man skal finde frem til hvilke elever, der skal fordeles – altså hvad er forskellen i afstand/transporttid til de skoler, som eleven har søgt. Gymnasiet har vedlagt beskrivelse af en model.

Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF) bemærker, at der bør være opmærksomhed på, at 60 minutters transport er rigtig meget for en gymnasieelev, samt at rejsetiden kan have stor påvirkning på både trivsel og frafald (ny § 11 h, stk. 4).

Danske Gymnasier finder det meget uhensigtsmæssigt at anvende transporttid som fordelingskriterium, fordi det er en dynamisk størrelse, der kan variere fra ét tidspunkt på dagen til et andet eller fra dag til dag. Det vil sige, at der med transporttid ikke er tale om hverken et objektive eller gennemskueligt kriterium, hvilket har direkte betydning for den enkeltes retsstilling. Foreningen nævner i den forbindelse, at Børne- og Undervisningsministeriet i 2016 ændrede fordelingskriteriet i de nuværende regler fra transporttid til transportafstand. Foreningen anbefaler på den baggrund, at transporttidskriteriet i Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser erstattes af et afstandskriterium af hensyn til modellens gennemsigtighed og den enkelte elevs retsstilling.

Danske Regioner anfører, at det er vigtigt, at det med afsæt i loven bliver beskrevet nærmere, hvordan transporttid præcist opgøres, og at måden at opgøre det på afspejler ansøgernes reelle rejsemønstre; dvs. at opgørelsen af transporttid f.eks. skal kunne afspejle, at ansøger cykler til tog/bus og fra tog/bus til skole (§ 11 i, stk. 2).

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

I forhold til det af Kolding Gymnasium anførte bemærker ministeriet, at der uanset hvilket fordelingskriterium, der anvendes, vil være både fordele og ulemper, og det vil ofte være sådan, at det der kan være til fordel for én elev, samtidig kan være til ulempe for en anden. Umiddelbart er det vurderingen, at den af Kolding Gymnasium skitserede model vil medføre en ikke uvæsentlig kompleksitetsforøgelse i modellen, hvilket vil gøre modellen endnu mere uigennemsigtig for ansøgerne og deres forældre. Derudover kan forslaget muligvis give incitament til øget strategisk søgning, ikke mindst på 2. og 3. prioriteten.

Ministeriet anerkender, at 60 minutters transporttid hver vej kan være langt for en gymnasieelev. Det er imidlertid samme tidsramme, som anvendes i de nuværende regler til vurdering af, hvornår fordelingsudvalget uanset afstandskriteriet kan reservere plads til en ansøger, hvis ansøgeren ikke på en anden måde kan få en plads inden for rimelig transporttid fra sin bopæl. Det er endvidere forventningen, at samlet set vil omfanget af ansøgere med en transporttid mellem 40 og 60 min kun i mindre omfang blive påvirket af den nye elevfordelingsmodel. De endelige transporttider vil dog komme til at afhænge af kapaciteterne på de enkelte afdelinger, zonefastsættelsen, og de fremtidige søgemønstre.

Ministeriet bemærker, at der kan være både fordele og ulemper ved såvel transportafstand som transporttid. Transportafstand kan indebære, at en elev kan have kort afstand men alligevel lang transporttid til afdelingen, og der også kan være usikkerheder forbundet med opgørelse af transportafstand. I den foreslåede model anvendes transporttid i stedet for transportafstand, og modellen tager dermed indirekte højde for evt. nedlagte og/eller ændringer i busruter el.lign. Det er hensigten, at der vil blive fastsat nærmere regler i en bekendtgørelse om, hvordan transporttiden nærmere skal opgøres. Ministeriet forventer, at der vil blive anvendt en fast beregningsmodel for transporttid, som opdateres inden ansøgningsrunden går i gang, men som vil være statisk, således at den samme rute vil give samme resultat for transporttid, uanset hvornår i ansøgningsperioden eleven vælger at foretage sin ansøgning.

Høringssvarene har ikke givet anledning til justeringer i lovforslaget.

4.2.6. Ansøgere, som ikke fordeles i den centrale fordelingsrunde (‘ufordelte’)

Danske Gymnasier finder det uklart, hvad det indebærer, at børne- og undervisningsministeren ”kan fastsætte regler om fordelingen af ansøgere mellem afdelingerne” i det foreslåede § 11 h, stk. 5, herunder om det betyder, at ministeren kan fastsætte regler for, hvordan regionen fordeler ufordelte ansøgere, eller om det gælder fordelingsreglerne mere overordnet. Foreningen ønsker dette præciseret. Foreningen finder det endvidere uklart, hvorfor der ikke skal tages hensyn til forældreindkomst, når ufordelte ansøgere fordeles. Hvis dette fastholdes, bør Børne- og Undervisningsministeriet holde skarpt øje med, at dette ikke fører til skæve incitamenter, hvor ansøgere spekulerer i at ”lande” i den gruppe af ansøgere, som regionerne skal fordele.

DEG ønsker det i forhold til samarbejdet mellem regionsrådene præciseres, hvordan samarbejdsprocessen skal forløbe.

Danske Regioner vil gerne i dialog med ministeriet om, hvordan der skabes hensigtsmæssige processer for fordelingen af eftertilmeldere. Danske Regioner ser behov for, at opgaven systemunderstøttes.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Formuleringen om, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om fordeling af ansøgerne mellem afdelingerne i § 11 g, stk. 5, knytter sig til de eksempler, som er angivet efterfølgende. Det er imidlertid ministeriets vurdering, at den konkrete tekst kan udgå af bestemmelsen, og lovforslaget vil blive justeret i overensstemmelse hermed.

Forligskredsen bag elevfordelingsaftalen har aftalt, at der ikke skal fordeles efter forældreindkomst for de ansøgere, som skal fordeles manuelt af regionerne, fordi dette vil være komplekst og vanskeligt at administrere. Det vil indgå i den løbende vurdering af modellen, om denne løsning vurderes at medføre incitament til at søge strategisk med henblik på at blive ufordelt.

I forhold til samarbejde mellem regionerne ved fordeling af ufordelte, hvis de nærmeste afdelinger fra ansøgerens bopæl ligger i en tilstødende region, vurderer ministeriet, at der ikke er behov for nærmere regulering af, hvordan regionerne skal forvalte det samarbejde, som de er forpligtede til efter bestemmelsen.

Det vil i det første år med den nye elevfordelingsmodel pga. den stramme tidsplan for implementering kun være muligt med minimal central it-understøttelse for så vidt angår håndtering af eftertilmeldere. Styrelsen for IT og Læring vil i dialog med Danske Regioner undersøge, hvordan dette kan forbedres til de kommende senere ansøgningsrunder.

Høringssvarene har givet anledning til de ovenfor anførte ændringer i lovforslaget.

4.2.7. Ansøgere efter den centrale fordelingsrunde (‘eftertilmeldere’)

Danske HF og VUC finder, at eftertilmeldere på 20 år og derover i forbindelse med regionernes fordeling af eftertilmeldere bør sikres en plads på 2-årigt hf på et VUC på lige fod med ansøgere på 20 år og derover, der søger senest den 1. marts.

Danske HF og VUC foreslår, at for at sikre institutionerne mulighed for planlægning af det kommende skoleår og sikre dem et mere retvisende billede af det forventede ansøgertal, at det forventede antal eftertilmeldere bør tælles med i de enkelte afdelingers kapacitetsfastsættelse så tidligt som muligt. Det kan enten være i forbindelse med den kapacitetsfastsættelse, der sker inden den 1. marts, eller i forbindelse med justeringen af kapaciteten, når antallet af ansøgere, der skal fordeles i den centrale fordelingsmekanisme, er kendt.

Danske HF og VUC anfører desuden, at det bør fremgå af lovforslaget, at regionerne i fordeling af eftertilmeldere skal vægte hensynet til, at den enkelte ansøger hurtigst muligt får besked om, hvorvidt og hvor vedkommende kan optages på den 2-årige hf. Det bør endvidere fremgå af lovforslaget, at det for ansøgere uden retskrav på optagelse er den VUC-institution, som ansøgeren tildeles en plads på, der foretager den standardiserede vurdering af ansøgerens faglige, sociale og personlige forudsætninger.

Danske Gymnasier finder det meget uhensigtsmæssigt at lade regionsrådet fordele ansøgere og elever frem til november, og mener at det ville være mere hensigtsmæssigt, at det var institutionerne, der varetog denne opgave, bl.a. fordi institutionerne vil kunne eksekvere langt hurtigere end

regionsrådene og dermed kunne få ansøgere og elever, der kommer efter skolestart, i gang hurtigere. Foreningen finder det endvidere uklart, hvorfor regionsrådet skal håndtere ansøgere omfattet af § 14 a i gymnasieloven, når de ikke skal håndtere ansøgere efter §§ 14 og 14 b.

Danske Gymnasier vurderer endvidere, at det i forhold til gruppen af hf-ansøgere, hvoraf mange ofte ikke søger rettidigt, er afgørende med en vis fleksibilitet i forhold til at håndtere disse ansøgere, så den nye elevfordelingsmodel ikke resulterer i, at færre hf-ansøgere, der søger om optagelse efter ansøgningsfristen, påbegynder en ungdomsuddannelse. I forhold til regionsrådets mulighed for at kunne hæve kapaciteten for at få plads til eftertilmeldere, herunder evt. så afdelingen kan oprette en ekstra klasse, bemærker foreningen, at det er afgørende, hvornår i processen dette sker, idet det udfordrer det faglige og pædagogiske miljø på gymnasiet, hvis der oprettes en ekstra klasse efter skolestart og frem mod første uge af november. Foreningen opfordrer til, at regionerne tager særligt hensyn til hf-ansøgere og bidrager til at sikre den fleksibilitet, der i dag kendetegner hf, herunder om ansøgeren har søgt om optagelse på 2-årigt hf på en VUC-institution eller på en almengymnasial institution, fordi det er vigtigt at fastholde voksenuddannelsesmiljøet på VUC.

DEG er bekymret for, at skoleskift pga. mistriivsel bliver en kattelem for elever, som ikke har fået deres uddannelsesønsker opfyldt.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det fremgår af lovforslaget, at ansøgere over 20 år, som søger om optagelse på 2-årigt hf på et VUC som 1. prioritet, får forrang til at blive optaget på et VUC. Disse ansøgere vil samtidig blive placeret i mellemindkomstkategorien qua deres alder. Det fremgår endvidere af lovforslaget, at forligskredsen derudover er blevet enig om, at disse ansøgere skal være sikret en plads på 2-årigt hf på et VUC, hvis ansøgeren har ønsket det som 1. prioritet og eventuelt 2. prioritet. Det er en forudsætning, at ansøgeren har angivet det som 1. prioritetsoenske. Hvis det, efter søgetallene er kendt, viser sig, at det er nødvendigt at øge kapaciteten i mellemindkomstkategorien på et VUC i en fordelingszone for at kunne optage alle ansøgere over 20 år på 2-årigt hf på VUC inden for 60 minutters transporttid, vil Børne- og Undervisningsministeriet skulle tildele den nødvendige overkapacitet i mellemindkomstkategorien på de konkrete VUC'er, inden ansøgerne fordeles i den centrale fordelingsrunde.

Det er således kun de ansøgere over 20 år, som søger 2-årigt hf på et VUC, som bliver fordelt i den centrale fordelingsrunde (dvs. at det alt overvejende kun er de ansøgere, som har søgt rettidigt), som kan opnå forrang, og som kan foranledige, at kapaciteten i mellemindkomstkategorien på et VUC i en fordelingszone bliver forøget, hvis det er nødvendigt for at optage alle 20-årige ansøgere. Tilsvarende ansøgere, som søger for sent, og som derfor bliver fordelt af regionen som eftertilmelder, har ikke forrang til optagelse, og de vil ikke være sikret en plads på et VUC.

Forligskredsen har imidlertid et ønske om, at også eftertilmeldere, som er over 20 år, og som søger 2-årigt hf på et VUC som deres 1. prioritet, bliver placeret på et VUC i det omfang, det er muligt. De vil dog ikke være sikret en plads på et VUC, som hvis de havde søgt rettidigt.

Det vil på den baggrund blive skrevet ind i bemærkninger til det foreslåede § 11 k, at regionerne ved fordeling af disse eftertilmeldere skal tilstræbe at fordele dem til et VUC inden for 60 minutters transporttid i det omfang, det er muligt, men at ansøgeren ikke vil være sikret en plads på et VUC.

Fsva. tidspunktet for fastsættelse af kapacitet til eftertilmeldere bemærker ministeriet, at eftertilmeldere ikke vil indgå i kapaciteterne inden den centrale fordelingsrunde. Dette skyldes, at man i sagens natur ikke ved, hvor mange eftertilmeldere der vil være, og hvor de vil søge, og det ville under alle omstændigheder medføre, at den centrale fordelingsrunde ville blive baseret på et for højt antal ansøgere, hvilket bl.a. kan have utilsigtede konsekvenser i forhold til at opnå en balanceret elevsammensætning i fordelingszoner. Det fremgår af bemærkningerne til § 11 k, at Børne- og Undervisningsministeriet i forbindelse med fordeling af eftertilmeldere vil kunne stille de nødvendige oplysninger til rådighed for regionerne, så regionerne har det relevante beredskab til allerede i forbindelse med fastsættelse af kapacitet på de enkelte afdelinger at kunne gå i dialog med udvalgte institutioner med henblik på at sikre, at der efterfølgende kan sikres tilstrækkelig kapacitet på de institutioner, som erfaringsmæssigt har en stor andel af disse ansøgere og elever.

Ministeriet bemærker i øvrigt, at det både for ansøgerne og af hensyn til at opnå den bedst mulige elevfordeling vil være en fordel, at så mange som overhovedet muligt søger rettidigt. Ministeriet vil forud for optaget til skoleåret 2023/2024 igangsætte en større informationsindsats i samarbejde med bl.a. KUI, lederforeninger, jobcentre mv. med det formål at informere om fordelene ved at søge rettidigt.

I forhold til tidspunktet for, hvornår eftertilmelderne kan få besked om, hvor de har fået tildelt en plads, bemærker ministeriet, at processen herfor endnu ikke er fastlagt, men at det vil blive tilstræbt, at eftertilmeldere kan få besked så hurtigt, som det er muligt og administrerbart.

Ministeriet bemærker endvidere, at den standardiserede vurdering er reguleret i lov om de gymnasiale uddannelser, og dette vil ikke blive reguleret i lovforslaget om elevfordeling.

I forhold til det af Danske Gymnasier anførte, bemærker ministeriet, at regionernes fordeling af eftertilmeldere til og med første uge af november understøtter den bedst mulige anvendelse af de enkelte afdelingers kapacitet i det pågældende geografiske område. Det bemærkes endvidere, at udgangspunktet er, at regionerne i denne periode fordele alle eftertilmeldere, dog er konkret undtaget § 14 i gymnasieloven, fordi den omfatter elever, som har ret til at skifte institution, og § 14 b er ligeledes undtaget, fordi det er snævert afgrænset i bestemmelsen, hvilke elever der kan skifte institution.

Ministeriet bemærker, at det af DEG anførte om institutionsskift ifm. mistriksel, ikke er reguleret i dette lovforslag.

Høringsvarene har givet anledning til de ovenfor anførte ændringer i lovforslaget.

4.2.8. Ansøgere over 20 år

Danske HF og VUC bakker op om, at ansøgere, som er fyldt 20 år, er sikret en plads på 2-årigt hf på et VUC, hvis ansøgeren har ønsket det som 1. prioritet og eventuelt 2. prioritet, hvis der inden for 60 minutters transporttid fra ansøgerens bopæl er flere VUC'er med 2-årigt hf. Foreningen er dog kritisk over for, at denne ret ikke gælder for de ansøgere på 20 år og derover, som er såkaldte "eftertilmeldere".

Danske HF og VUC foreslår en ændring, således at forligskredsens ønske, som udtrykt i brev fra børne- og undervisningsministeren den 17. januar 2022, om, at der kan tildeles ekstra pladser i mellemindkomstgruppen på VUC-institutioner for at sikre, at antallet af pladser overstiger antallet af 20 årige og derover, som ønsker at tage en hf på VUC, bør indarbejdes i lovforslaget. Dette for at sikre en reelt jævn fordeling af elever i de forskellige indkomstkategorier. Alternativt til dette forslag kan ansøgere, som er fyldt 20 år, tælle neutralt i forhold til de tre indkomstkategorier.

Danske Gymnasier er bekymret for, at placeringen af 20+ årige i mellemindkomstgruppen vil skabe en uhensigtsmæssig socioøkonomisk skævhed i fordelingen af elever i fordelingszoner eller få den konsekvens, at der ikke er tilstrækkelig kapacitet i en hf-afdelings mellemindkomstkategori til at optage ansøgere fra mellemindkomstgruppen, der er under 20 år. Foreningen opfordrer derfor Børne- og Undervisningsministeriet til at følge udviklingen meget tæt.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Som ministeriet har bemærket under afsnit 4.2.7, vil eftertilmeldere, som er 20 år eller over, og som søger 2-årigt hf på et VUC som 1. prioritet, ikke være sikret en plads på et VUC, som hvis de havde søgt rettidigt. Men det vil blive skrevet ind i bemærkninger til det foreslåede § 11 k, at regionerne ved fordeling af disse eftertilmeldere skal tilstræbe at fordele dem til et VUC inden for 60 minutters transporttid i det omfang, det er muligt, men at ansøgeren ikke vil være sikret en plads på et VUC.

For så vidt angår placering af ansøgere på 20 år og over i mellemindkomstkategorien har forligskredsen bag elevfordelingsaftalen fundet det uhensigtsmæssigt, at ansøgere på 20 år og over fortsat skal fordeles efter deres forældres indkomst. Forligskredsen har på den baggrund besluttet, at ansøgere, som er fyldt 20 år eller fylder 20 år i det kalenderår, hvor ansøgeren søger, skal placeres i mellemindkomstkategorien, når der fordeles efter forældreindkomst i fordelingszoner.

Ministeriet bemærker til det anførte ønske om, at det bliver indarbejdet i lovforslaget, at der skulle kunne tilføres ekstra kapacitet i mellemindkomstgruppen på et VUC for at sikre plads til ansøgere under 20 år, at dette ikke ville være overensstemmende med, hvad forligskredsen har aftalt, eller hvad der er forsøgt udtrykt i det brev fra børne- og undervisningsministeren af den 17. januar 2022, som der henvises til. Muligheden for at tildele et ekstra antal pladser i mellemindkomstkategorien på et VUC gælder således kun i forhold til ansøgere på 20 år eller over.

Ministeriet vil følge udviklingen i elevsammensætningen på de berørte VUC'er.

Høringssvarene har ikke, ud over det under afsnit 4.2.7. anførte, givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4.2.9. Forrang

Netværket for eliteidrætsgymnasier vil gerne betone vigtigheden af at fortsætte gældende praksis med forrang for også kommunalt godkendte elitesportslever, da det netop muliggør en fortsættelse af det gode og tætte samarbejde med lokale klubber og foreninger og kommuner.

Team Danmark anfører, at det har særligt stor betydning, at Team Danmark-elever fortsat kan optages med forrang, og at kommunalt godkendte eliteidrætslever også er medtænkt som elev-

gruppe, der kan optages med forrang. Team Danmark opfordrer til, at Team Danmark-elever fortsat kan optages med forrang på alle ungdomsuddannelser i Danmark, da det særligt i mindre befolkede områder ikke er muligt at etablere særlige klasser med forlængede forløb, men hvor der alligevel er særlige ordninger og tilbud målrettet eliteidræts eleverne. På det grundlag foreslår Team Danmark, at "ansøgere til de gymnasiale uddannelser, som er på forlængede forløb, skal kunne få forrang til at blive optaget på en afdeling, som etablerer klasser for elever på sådanne forløb" ændres til "at ansøgere til de gymnasiale uddannelser, som er på forlængede forløb, skal kunne få forrang til at blive optaget på en afdeling, som etablerer ordninger og klasser for elever på sådanne forløb."

Danske Handicaporganisationer finder, at det er positivt, at der med elevfordelingsaftalen er enighed om, at visse elevgrupper, herunder elever med handicap, skal kunne opnå forrang til optagelse på visse afdelinger. Organisationerne gør opmærksom på, at det også for ansøgeren med andre handicap end fysiske handicap kan være af stor betydning, at få mulighed for at gå på en specifik uddannelsesinstitution. Organisationerne påpeger endvidere, at det er et problem, at det ikke er muligt via Den Koordinerede Tilmelding at søge en 1. og 2. prioritet på samme gymnasium på samme uddannelse, fx en stx i en ASF-klasse og en stx i en almindelig klasse.

Danske HF og VUC foreslår, at ansøgere til særligt tilrettelagte hf-forløb, for eksempel ansøgere med diagnoser eller ordblindhed, bør have forrang på lige fod med de øvrige grupper af ansøgere, som med lovforslaget gives forrang.

Danske Gymnasier anbefaler, at det foreslåede § 11 h, stk. 3, ændres, så det tydeliggøres, at ansøgere kan opnå forrang til at blive optaget på en bestemt gymnasial uddannelse på en bestemt afdeling, hvis ansøgeren har angivet uddannelsen på afdelingen som 1. prioritet. Foreningen tager til efterretning, at forligskredsen har truffet beslutning om også at give kommunalt godkendte eliteidrætsudøvere forrang, om end det vurderes at være uhensigtsmæssigt, fordi der er tale om en meget uklart defineret gruppe. Foreningen finder det i den forbindelse absolut afgørende, at både Team Danmark-elever og kommunalt godkendte eliteidrætsudøvere med forrang i fordelingszoner vil komme til at indgå i beregningen af elevsammensætningen på afdelingen, da det ellers vil få store konsekvenser for nabogymnasierne, der vil få en anden socioøkonomisk sammensætning end gymnasierne med eliteidræts elever. Foreningen finder det endvidere uklart, om forrangen til Team Danmark-elever gælder alle elever, der er godkendt af Team Danmark, eller om det kun gælder elever, der søger institutioner, der er uddannelsespartnere ved Team Danmark, og finder det mest rimeligt, at godkendte Team Danmark-elever stilles lige.

Danske Gymnasier bakker op om, at der kan træffes beslutning om særlige undtagelser for afvigelse af elevsammensætningen, så længe der er tale om ansøgere med handicap, ansøgere til ASF-klasser eller treårigt hf eller på anden vis elevgrupper, der skal tages særlige hensyn til.

GL opfordrer til, at ikrafttræden fsva. forrang til specielle studieretninger udskydes til efter nævnte folketingsvalg. De anfører, at der er behov for, at begrebet specielle studieretninger defineres. GL anbefaler, at specielle retninger og fag i højere grad støttes økonomisk.

DEG anfører, at det vil være fremmede for en fælles elevfordelingsaftale, at forrang tydeligere afspejler særlige muligheder på erhvervsgymnasierne hhx og htx. Der kunne fx indskrives ansøgere

til engelsksprogede studieretninger på erhvervsgymnasier. DEG foreslår endvidere en ny forrangs- mulighed i form af ansøgere til studieretninger med tre levende fremmedsprog. DEG ønsker des- uden at det specificeres, at alle elever med Autisme Spektrum Forstyrrelser, der søger en ASF- klasse på et gymnasium, der udbyder en sådan, får forrang, uagtet om børne- og undervisningsmi- nisteren yder tilskud til den eller ej. DEG ønsker en præcisering af, hvordan algoritmen tager højde for, at klassekvotienten er mindre i en ASF-klasse. DEG ønsker at få præciseret om ansøgere, som er ordblinde, alle får forrang, eller om det kun er forrang til særligt tilrettelagte forløb for elever med ordblindhed.

Danske Regioner bemærker, at det bør sikres, at eliteidrætsudøvere også kun kan opnå forrang, hvis de er på forlængede forløb, så de ikke stilles bedre end Team Danmark-elever. Det bør endvi- dere præciseres, hvad der udgør en sjælden studieretning.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Til det af Team Danmark anførte bemærker ministeriet, at Team Danmark-elever, som er på for- længede forløb, ikke kun vil have mulighed for at kunne opnå forrang på afdelinger, som etablerer særlige klasser for disse elever eller på afdelinger, som er Team Danmark-uddannelsespartner.

Teksten "ansøgere til de gymnasiale uddannelser, som er på forlængede forløb, skal kunne få for- rang til at blive optaget på en afdeling, som etablerer klasser for elever på sådanne forløb" relaterer sig ikke til Team Danmark-elever. Det relaterer sig derimod til, at ansøgere til de gymnasiale ud- dannelser, som er på forlængede forløb, fordi de på grund af funktionsnedsættelse eller tilsvarende vanskeligheder er forhindret i at følge undervisningen på normal vis, jf. § 61, stk. 2, i lov om de gymnasiale uddannelser, fremover kan få forrang til at blive optaget på en afdeling, som etablerer særlige klasser for elever på sådanne forløb, jf. de specielle bemærkninger til § 11 g, stk. 5.

Til det af Danske HF og VUC samt DEG anførte bemærker ministeriet supplerende, at den nævnte mulighed for forrang til særlige klasser for elever pga. funktionsnedsættelse, herunder fx ordblinde, kun omfatter elever på forlængede forløb, og at muligheden især forventes at være aktuel i forhold til hf-elever. Det bemærkes i den sammenhæng endvidere, at samtlige institutioner og afdelinger har pligt til at tilbyde den støtte, som fremgår af § 61 i lov om de gymnasiale uddannelser til elever med funktionsnedsættelse eller tilsvarende svære vanskeligheder. Der vil således ikke være behov for forrang for at kunne få tilgodeset de støttebehov, som disse elever har. Imidlertid er der også et ønske om, at ansøgere med funktionsnedsættelse eller tilsvarende svære vanskeligheder med behov for specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand, jf. § 61, stk. 1, i lov om de gymnasiale uddannelser, som ikke er på forlængede forløb, skal kunne opnå forrang til optagelse på en bestemt uddannelse på en bestemt institution eller afdeling, som etablerer særlige klasser på normeret tid for sådanne elever. Det vil bl.a. kunne omfatte ansøgere med særlige behov, herunder fx diagnoser med ASF, ADHD, læsevanskeligheder eller ordblinde. Det er hensigten at indarbejde en sådan forrangs mulighed i en kommende bekendtgørelse med hjemmel i det foreslåede § 11 g, stk. 5.

Til det af Danske Handicaporganisationer anførte bemærker ministeriet, at alle ansøgere, herunder også ansøgere med handicap, har mulighed for at søge både sin 1. og 2. prioritet på samme afdeling, hvis afdelingen udbyder flere af de gymnasiale uddannelser. En ansøger med fysisk handicap vil

have mulighed for at opnå forrang på 1. prioriteten. Der vil efterfølgende blive fastsat nærmere regler om, hvilke forrangsgrupper der i givet fald vil kunne opnå forrang på både 1. og 2. prioriteten.

Det vil på baggrund af høringssvarene blive tydeliggjort i lovforslagets § 11 g, stk. 3, at ansøgere kan opnå forrang til at blive optaget på en bestemt gymnasial uddannelse på en bestemt afdeling, hvis ansøgeren har angivet uddannelsen på afdelingen som 1. prioritet.

I forhold til synspunktet om, at Team Danmark-elever og eliteidrætsudøvere, som af den grund måtte få forrang, bør indgå i elevsammensætningen i fordelingszoner, bemærker ministeriet, at ansøgere, som opfylder kriterierne for at få forrang til at blive optaget på en afdeling i en fordelingszone, uagtet forrangen vil komme til at indgå i beregningen af elevsammensætningen på afdelingen i fordelingszoner. For udvalgte elevgrupper med forrang, herunder kostelever, kan der dog være behov for, at fordelingsmekanismen kan afvige fra elevsammensætningen i zonen på den konkrete afdeling. Det fremgår af lovforslaget, at børne- og undervisningsministeren forud for, at ministeren fastsætter regler herom, vil inddrage forligskredsen bag elevfordelingsaftalen i, hvilke elevgrupper der skal kunne medføre, at fordelingsmekanismen kan afvige fra elevsammensætningen i zonen på konkrete afdelinger.

For så vidt angår forrang til ansøgere til sjældne studieretninger vil der blive fastsat nærmere regler om, jf. § 11 g, stk. 5 (lovforslagets § 1, nr. 7), hvilke studieretninger der regnes som sjældne. Muligheden for forrang til sjældne studieretninger træder i kraft samtidig med de øvrige forrangsmuligheder. Ministeriet bemærker i den forbindelse, at forrang kan gives til sjældent udbudte studieretninger eller studieretninger, der blot er sjældent udbudte i et afgrænset geografisk område, ikke til 'specielle' studieretninger.

DEG og Danske Regioner anfører forskellige elevgrupper, som de mener bør henholdsvis ikke bør kunne opnå forrang. Ministeriet bemærker, at børne- og undervisningsministeren efter inddragelse af forligskredsen vil fastsætte regler om, hvilke elevgrupper der skal kunne opnå forrang.

For så vidt angår DEG's ønske om præcisering af, hvordan algoritmen tager højde for, at klassekvotienten er mindre i en ASF-klasse, bemærker ministeriet, at antal elever og klassestørrelser indgår som et led i kapacitetsfastsættelsen, hvor institutionerne vil få mulighed for at angive særlige forhold vedrørende den enkelte afdeling.

Høringssvarene har givet anledning til de ovenfor anførte ændringer i lovforslaget.

4.2.10. Antal prioriteter

Niels Brock og Aarhus Business College anfører, at antal prioriteter er afgørende for reel mulighed for elevens optag på erhvervsgymnasiale uddannelser. De finder det derfor problematisk, at en række afgørende beslutninger ikke indgår i lovgivningen, men i stedet er henvist til den kommende bekendtgørelse, idet det umuliggør en samlet vurdering af aftalens konsekvenser på baggrund af høringmaterialet. De nævner som eksempel, at det er urealistisk, at en ansøger i Aarhus, som udelukkende ønsker hhx, skal angive flere ønsker end de to hhx-institutioner, som ligger i Aarhus.

DEG vil kraftigt anbefale, at hensigten i lovbemærkningerne om at fastsætte regler for, i hvilke tilfælde en elevgruppe kan afgive færre end 4 prioriteter, bliver til virkelighed i bekendtgørelsen.

DEG vil ligeledes gerne gøre opmærksom på, at det i de tilfælde, hvor en erhvervsgymnasial institution har afdelinger med samme type gymnasieretning, men med forskellige profiler, kan det blive en udfordring at kunne ønske minimum 4 prioriteter i en fordelingszone.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Ministeriet bemærker, at det fremgår af lovforslaget, at det er hensigten at fastsætte regler om, at der kan være tilfælde, hvor en ansøger i en fordelingszone kan angive færre end fire prioriteter. Det kunne fx være tilfældet, hvis en ansøger, som kun ønsker én af de gymnasiale uddannelser, kun har mulighed for at prioritere en, to eller tre afdelinger med den pågældende uddannelse inden for en transporttid på maksimal 60 minutter fra bopælen. Det er hensigten at fastsætte regler om, at ansøgere i disse tilfælde vil skulle angive flest mulige prioriteter med den pågældende uddannelse inden for 60 minutters transporttid fra bopælen.

Ministeriet bemærker i øvrigt, at synspunkter i høringssvarene vil blive inddraget i forbindelse med udarbejdelse af bekendtgørelsen og endvidere, at det fremgår af elevfordelingsaftalen, at antallet af prioriteringer i afstandszone afgøres af regionerne, dog mindst 2. Forligskredsen har imidlertid efterfølgende besluttet, at der ikke længere skal være krav om antal prioriteringer i afstandszone, og dermed er det heller ikke længere en opgave for regionerne at afgøre antallet af prioriteter i disse zoner.

Høringssvarene har ikke givet anledning til justeringer i lovforslaget.

4.2.11. Hensyn til den samlede ansøgnings-, fordelings- og optagelsesproces

Danske Gymnasier formoder, at ansøgere vil få besked om, hvor de har fået reserveret en foreløbig plads, i juni, hvilket er meget senere end i dag, hvor de får besked senest den 1. maj. Foreningen finder dette yderst u hensigtsmæssigt, og er stærkt bekymret for, at optagelsesprøver ikke kan nå at blive afviklet inden sommerferien, hvilket er en forringelse og tilsvarende meget u hensigtsmæssigt for både kommende elever, der ikke opnår optagelse og skal søge optagelse på en anden ungdomsuddannelse, samt for lærere og gymnasiernes administrative personale. Foreningen understreger vigtigheden af, at institutionerne så tidligt som muligt bliver gjort bekendt med det endelige optagetal, så de bedst muligt kan nå at tilpasse deres personalestab i forhold til det kommende elevtal og det heraf følgende behov for arbejdskraft.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Der afholdes fire optagelsesprøver ifm. optagelsesprocessen, hhv. 1) ultimo april, 2) primo juni, 3) ultimo juni og 4) primo august. Det er ikke forventningen, at den nye elevfordelingsproces påvirker muligheden for at afholde de fire optagelsesprøver i tide.

Ministeriet anerkender, at institutionerne med den nye elevfordelingsproces vil have mindre tid til at nå at indkalde til optagelsesprøven primo juni, hvis de skal afvente, at fordelingsresultatet foreligger, og den tildelte institution skal afholde optagelsesprøven. Ministeriet bemærker dertil, at den enkelte institution kan se, hvilke af institutionens ansøgere der har søgt institutionen som 1. prioritet, og som er kandidater til optagelsesprøve, både i forlængelse af den første uddannelsesparathedsvurdering (som i dag) og den afsluttende uddannelsesparathedsvurdering. Det bør således

være muligt for institutioner at nå at indkalde institutionens 1. prioritetsansøgere, der skal til optagelsesprøve, inden afholdelse af optagelsesprøven primo juni. Den ønskede institution kan dermed afholde den tidlige optagelsesprøve i april og den første optagelsesprøve i juni.

4.2.12. Forholdet til menneskerettigheder m.v.

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at forslaget om fordeling af elever i fordelingszoner sker på baggrund af et neutralt kriterie, nemlig forældreindkomst, og at fordelingen omfatter alle elever. Det er instituttets opfattelse, at den foreslåede fordeling af elever på baggrund af forældreindkomst formentlig vil kunne føre til mere socioøkonomisk blandede uddannelser og dermed bidrage til en højere grad af ligebehandling af elever med etnisk minoritetsbaggrund.

Niels Brock og Aarhus Business College/Horten stiller spørgsmål ved, om lovforslaget indebærer en risiko for krænkelse af menneskerettighederne for de kommende elever. Det anføres bl.a., at den foreslåede elevfordelingsmodel baseret på forældres indkomst bl.a. skal understøtte, at der sker et fald i antallet af afdelinger med en høj andel af elever med ikke-vestlig herkomst. Dette indebærer en betydelig risiko for forskelsbehandling på baggrund af herkomst og formueforhold samt en risiko for indirekte diskrimination af socialt udsatte unge med fysiske eller psykiske sygdomme, der gør dem ude af stand til at transportere sig op til to timer hver dag. Dette medfører en betydelig risiko for, at ordningen, som søges implementeret med høringsudkastet vil være i strid med menneskerettighederne. Denne problematik øges som følge af, at elevfordelingen sker på baggrund af en algoritme. Risikoen øges for, at der indføres en ordning, der vil være i strid med de forvaltningsretlige krav til brug af algoritmer i den offentlige forvaltning, navnlig at de forvaltningsretlige retsgrundsætninger om saglighed, magtfordrejning, lighed og delegation ikke vil kunne overholdes i praksis.

Danske Gymnasier finder det kritisabelt, at ministeriet tilføjer herkomst som et kriterium, som gymnasierne skal måles på i forbindelse med kapacitetsfastsættelse og evt. flytning af kapacitet, eftersom netop herkomst ikke er et sagligt kriterium at lægge vægt på i sagsbehandlingssammenhæng.

Børne- og undervisningsministeriets bemærkninger:

For så vidt angår det anførte om lovforslagets overensstemmelse med menneskerettighederne bemærker ministeriet, at lovforslaget efter ministeriets vurdering er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK).

EMRK artikel 14 indeholder et diskriminationsforbud, hvorefter nydelsen af de i konventionen anerkendte rettigheder og friheder skal sikres uden forskel på grund af køn, race, farve, sprog, religion, politisk eller anden overbevisning, national eller social oprindelse, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel eller ethvert andet forhold.

Anvendelsesområdet for EMRK artikel 14 er begrænset derved, at bestemmelsen er accessorisk til konventionens øvrige bestemmelser. Hvis den foreliggende situation ligger inden for en anden bestemmelses anvendelsesområde (f.eks. artikel 2 i første tillægsprotokol til EMRK om retten til uddannelse), indebærer artikel 14 et forbud mod usaglig forskelsbehandling.

Efter Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols (EMD's) praksis indebærer bestemmelsen, at personer i sammenlignelige situationer som udgangspunkt skal behandles ens, og at forskelsbehandling kun er berettiget, hvis den har et legitimt formål og samtidig står i et rimeligt forhold til dette formål.

Det er ministeriets opfattelse, at lovforslaget kan gennemføres inden for rammerne af EMRK artikel 14 sammenholdt med artikel 2 i første tillægsprotokol til konventionen.

Det bemærkes i den forbindelse indledningsvis, at den foreslåede ordning lægger op til, at fordelingen af de enkelte ansøgere foretages på baggrund af ansøgernes forældreindkomst eller transporttid. Den foreslåede ordning indebærer således, at børne- og undervisningsministeren opdeler landet i zoner, og at en zone er en fordelingszone, når forskellen mellem forældreindkomsten for tilgæede elever på mindst en af de gymnasiale uddannelser på institutioner, hvis institutionen ikke har afdelinger, eller afdelinger i zonen og forældreindkomsten for elever med bopæl i zonen, som er tilgået en gymnasial uddannelse, overstiger en grænse, som fastsættes af børne- og undervisningsministeren. Øvrige zoner er afstandszoner, jf. lovforslagets § 1, nr. 7 (lovens § 11 d). Fordelingen af ansøgerne i fordelingszoner sker efter forældreindkomst og i afstandszoner efter transporttid, jf. lovforslagets § 1 nr. 7 (lovens §§ 11 h og 11 i).

Det bemærkes endvidere, at den foreslåede ordning for kapacitetsfastsættelse ikke indebærer, at de enkelte ansøgere fordeles på baggrund af deres herkomst. Det følger således bl.a. af lovforslaget, at børne- og undervisningsministeren inden fristen for at søge om optagelse på en gymnasial ungdomsuddannelse kan beslutte at flytte dele af kapaciteten til et eksisterende uddannelsesudbud fra en institution eller afdeling til en anden institution eller afdeling for at understøtte en balanceret elevsammensætning, herunder til en institution eller afdeling, der ikke udbyder uddannelsen i forvejen, jf. lovforslagets § 1, nr. 4 (lovens § 8 b), og det fremgår bl.a. af bemærkningerne hertil, at bestemmelsen f.eks. kan anvendes i en situation, hvor den foreslåede model ikke i tilstrækkelig grad kan understøtte, at der sker et fald i antallet af afdelinger, som har en høj andel af elever i 1.g. eller 1. hf. med ikke-vestlig herkomst.

Det er vurderingen, at en ordning, der fordeler de enkelte ansøgere i fordelingszoner på baggrund af forældreindkomst (dvs. socioøkonomisk baggrund), forfølger et legitimt formål. Som det fremgår af lovforslaget, er formålet med den foreslåede ordning således bl.a. at understøtte en balanceret elevsammensætning, da elevgrundlaget er ude af balance på en række gymnasiale uddannelsessteder. Det er endvidere vurderingen, at den foreslåede ordning må anses for egnet og proportional til at opnå formålet. Det bemærkes i den forbindelse, at EMD har fastslået, at staterne må indrømme en bred skønsmargin, når det drejer sig om generel økonomisk politik og samfundsmæssige forhold, jf. f.eks. EMD's dom af 12. april 2006 i sagen *Stec m.fl. mod Storbritannien*, pr. 52. Desuden kan der henvises til, at der i den foreslåede model for så vidt angår både afstands- og fordelingszoner fastsættes en maksimal transporttid på 60 minutter hver vej for tildeling af plads til ansøgere, som ikke får opfyldt et prioriteret ønske, jf. lovforslagets pkt. 3.2.2.

For så vidt angår forbuddet mod forskelsbehandling i artikel 21 i Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder (Charteret) bemærkes det, at Charteret alene finder anvendelse over for medlemsstaterne, når de gennemfører EU-retten, jf. artikel 51, stk. 1. Det bemærkes i øvrigt for fuldstændighedens skyld, at det fremgår af Charterets artikel 52, stk. 3, at i det omfang

Charteret indeholder rettigheder svarende til dem, der er sikret ved EMRK, har de samme betydning og omfang som i konventionen.

Efter ministeriets opfattelse giver lovforslaget ikke anledning til mere omfattende overvejelser i forhold til EMRK, smh. herved Justitsministeriets Lovkvalitetsvejledning, side 131, og ministeriet har således ikke fundet anledning til at redegøre herfor i lovforslaget.

Endelig er Børne- og Undervisningsministeriet naturligvis enig i, at lovforslaget vil skulle administreres i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

4.2.13. Lokale hensyn

Gymnasiernes Bestyrelsesforening vil opfordre til at sikre, at den mulighed for at tage højde for lokale forhold, som blev indført i 2017, bevares.

Stevns Kommune er bekymret for, om den foreslåede lovændring vil kunne betyde, at den meget u hensigtsmæssige og uretfærdige situation, som elever fra Stevns Kommune oplevede i 2017, kan blive aktuel igen. Kommunen finder det uacceptabelt, hvis det er tilfældet. Kommunen anmoder ministeren om at sikre, at der også fra 2023 og frem kan tages særlige lokale hensyn, som sikrer, at elever kan optages på deres nærmeste gymnasium, når det alene er transporttiden, der er kriteriet.

Køge Gymnasium er yderst bekymret for en eventuel utilsigtet konsekvens af det foreslåede lovgrundlag. Gymnasiet anmoder ministeren om at sikre, at den utilsigtede situation i Stevns Kommune fra 2017 ikke opstår igen.

Danske Gymnasier anfører, at transporttidskriteriet i afstandszoner har samme udfordring som det såkaldte afstandskriterium, der regulerer elevfordeling i dag; nemlig at ansøgere, der hverken bor tæt nok på eller tilstrækkeligt langt væk fra deres nærmeste gymnasium, risikerer at komme bagerst i køen i elevfordelingen, hvis gymnasiet er overansøgt. Det betød bl.a., at Køge Gymnasium måtte afvise ansøgere fra Stevns og Faxe i 2017, for selv om Køge Gymnasium var og er disse unges nærmeste gymnasium, så var gymnasiet overansøgt, og det næst nærmeste, nemlig Solrød Gymnasium, ligger lige nøjagtigt inden for 60 minutter. Foreningen er bekymret for, at den nye elevfordelingsmodel ikke tager højde for disse særlige lokale forhold, som ikke kun findes ved Faxe og Stevns, men findes mange steder i Danmark og i de kommende afstandszoner. Foreningen opfordrer på denne baggrund til, at disse hensyn indarbejdes i modellen, så ansøgere, der i forvejen bor langt væk, ikke får endnu længere til skole.

Danske Regioner finder, at det er afgørende, at der i lovgivningen bliver hjemmel til specifikt at tage højde for særlige forhold (fx Stevns).

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Ministeriet anerkender fuldt ud og er meget opmærksomt på, at der kan være særlige lokale forhold, som kan være af betydning for elevfordelingen, herunder eksempelvis de forhold omkring Stevns, som medførte en bekendtgørelsesændring i 2017. Bekendtgørelsesændringen gav mulighed for, at fordelingsudvalget i helt særlige tilfælde begrundet i lokale forhold kan beslutte, at en institution reserverer en foreløbig plads til et mindre antal ansøgere i stedet for ansøgere, der ellers ville skulle have haft reserveret en foreløbig plads.

Den nye elevfordelingsmodel vægter ansøgernes prioriteter højt og forsøger at imødekomme ansøgers prioriteter bedst muligt ud fra de fordelingskriterier, som indgår i modellen. I relation til transporttid sikrer modellen, at ingen ansøgere får mere end 60 minutters transporttid hver vej, medmindre ansøgeren selv har ønsket det. Men modellen vægter i den centrale fordelingsrunde ansøgernes ønsker højere, end at en ansøger nødvendigvis skal have plads på den nærmeste afdeling, hvis der er andre afdelinger med den 1. prioriterede uddannelse inden for 60 minutters transporttid. Dette gælder også i afstandszoner.

Hvordan elevfordelingen vil falde ud, herunder hvor stor 1. prioritetsopfyldelsen vil være, og hvordan transporttiden bliver, vil i høj grad afhænge både af kapacitetsfastsættelsen og af de fremtidige søgemønstre. Det er muligt, at tidligere konstaterede lokale uhensigtsmæssigheder vil blive mindre, og det kan samtidig ikke afvises, at der vil vise sig nye lokale uhensigtsmæssigheder.

Derfor er der i elevfordelingsaftalen forskellige tiltag, som giver mulighed for at tage lokale hensyn.

Der er for det første mulighed for, at der i kapacitetsfastsættelsen - i det omfang det er muligt - bliver taget hensyn til lokale forhold. Det kunne fx være det estimerede kapacitetsbehov i lokalområdet til de enkelte institutioner samt den estimerede sammenhæng mellem kapacitetsfastsættelsen og transporttiden for ansøgerne i det pågældende lokalområde.

For det andet vil regionerne ved fordeling af ufordelte og eftertilmeldere kunne tage hensyn til særlige lokale forhold, som har betydning for den enkelte ansøger. Det kunne fx være, at en ansøger ikke nødvendigvis skal have plads på en afdeling med kortest transporttid, hvis det ville betyde, at en anden ansøger af den grund ville få meget længere transporttid.

For det tredje fremgår det af elevfordelingsaftalen, at forligskredsen efter det første år med modellen og i øvrigt løbende vil foretage en vurdering af, om der er behov for at ændre på centrale dele i modellen. Et af de elementer, som vil blive vurderet efter det første år, er, om modellen giver anledning til lokale udfordringer ift. prioritetsopfyldelse og transporttid, og om der skal være andre, flere eller færre kriterier til fordeling af eleverne på nationalt eller regionalt plan.

4.2.14. Elevinvolvering

Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF) anfører, at elev- og studenterorganisationer bør inddrages i fastsættelsen af reglerne om fordelingen af ansøgere mellem afdelinger etc.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Foreningen vil få mulighed for at afgive bemærkninger, når bekendtgørelsesudkastet senere bliver sendt i ekstern høring.

4.2.15. Økonomi

Gymnasiernes Bestyrelsesforening vil opfordre til, at der i forbindelse med lovforslaget afsættes de nødvendige økonomiske ressourcer (evt. som reserve) for det tilfælde, at den centralt fastsatte, landsdækkende kapacitet er sat for lavt, og at der efterfølgende skulle vise sig et behov for at udbyde flere klasser.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det vurderes, at lovforslaget er fuldt ud finansieret, jf. nærmere pkt. 6 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Ministeriet vil løbende følge op herpå.

4.2.16. Evaluering og følgeforskning af fordelingsmodel

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det skrives ind i bemærkningerne til lovudkastet, at Børne- og Undervisningsministeriet efter en nærmere angivet periode evaluerer reglernes anvendelse i praksis, herunder reglernes effekt på ligebehandlingen af elever med etnisk minoritetsbaggrund.

FGU Danmark foreslår, at man følger modellen tæt, således at der hurtigt og løbende kan justeres ved u hensigtsmæssigheder. Det er afgørende, at indsatsen står mål med udbyttet.

EVA noterer sig, at lovudkastet medfører en risiko for, at elever bosat i en fordelingszone, som ikke får opfyldt en af deres tre første prioriteter, skal bruge op mod 60 minutters transporttid på at komme til og fra et gymnasium, de ikke selv har valgt at gå på. Af den grund er det vigtigt, at der med lovforslaget afsættes midler til en evaluering, der systematisk kan følge implementeringen og dokumentere, hvad elevfordelingsaftalen betyder for fordelingen af elever i fordelings- såvel som afstands zoner, samt elevernes trivsel, motivation, faglige udvikling og frafald, herunder om søgemønstrene indfrier aftalens intentioner om en mere balanceret elevsammensætning og -fordeling. Evalueringen bør desuden bidrage til løbende praksisudvikling med særligt fokus på, hvordan gymnasier kan arbejde med at understøtte, at elever oplever at trives og være motiverede for fremmøde på et gymnasium, de ikke selv har prioriteret at gå på.

Dansk Erhverv finder det afgørende, at der etableres ekstern evaluering og følgeforskning på den nye model, og at der afsættes midler til det. Der er behov for systematisk og løbende evaluering af konsekvenserne i forhold til f.eks. fordeling mellem de forskellige gymnasiale uddannelser, andelen af opfyldte 1. prioriteter, elevernes trivsel og frafald.

DI vil følge implementeringen af loven tæt, og forventer at aftalen bliver fulgt op med grundige tilgængelige data og analyser af, hvordan søgemønstrene udvikler sig.

Erhvervsskolernes elevorganisation ser frafald som en udfordring ved de foreslåede ændringer af lovgivningen. De anfører på den baggrund, at det er vigtigt, at BUVM holder øje med, om andelen af ansøgere, der får plads på deres førsteprioritet, følger BUVM's beregninger.

Rådet for Etniske Minoriteter ser frem til, at ordningen evalueres.

Danske Gymnasier foreslår, at den nye elevfordelingsmodel tilknyttes følgeforskning, så det bliver muligt at følge med i, hvordan modellen påvirker fx unges søgemønstre, gymnasiernes elevgrupper, udbud af studieretninger m.v., og om modellen indfrier det politiske mål om at sikre uddannelser i tyndtbefolkede områder og modvirker en skæv elevsammensætning.

Også DEG finder det vigtigt, at BUVM nøje følger andelen af ansøgere, der får plads på sin 1. prioritet. DEG vil også bede om, at ministeriet følger, hvor mange ansøgere, der ikke får plads på

en af sine prioriteter via fordelingsmekanismen. DEG foreslår, at der etableres et følgeforskningsprogram, der vil følge udviklingen i bl.a. de unges søgemønstre, transporttid, fordelingen i optag mellem de 4 gymnasiale uddannelser, andelen af ansøgere, der får opfyldt sin førsteprioritet eller ikke får en prioritet opfyldt, elevernes omvalg, frafald og trivsel, m.m. samt om modellen indfrier det politiske mål om at sikre uddannelser i tyndtbefolkede områder og modvirke en skæv elevsammensætning.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det fremgår flere steder af elevfordelingsaftalen, at forligskredsen løbende vil følge op på, hvordan den nye fordelingsmodel virker. Det fremgår endvidere, at forligskredsen er enig om at justere på modellen, hvis modellen ikke medfører en mere balanceret elevsammensætning, som forventet, og understøtter uddannelsesudbud i tyndtbefolkede områder, eller hvis der i øvrigt skulle vise sig uhensigtsmæssigheder ved modellen.

Det er ikke hensigten at etablere et følgeforskningsprogram, men forligskredsen vil følge tæt med i, hvordan modellen virker og dens konsekvenser. Det vil i den forbindelse være naturligt at følge med i mange af de parametre og konsekvenser, som nævnes i høringssvarene, herunder bl.a. prioritetsopfyldelse, transporttid, elevsammensætning på de enkelte afdelinger, både målt på forældreindkomst og herkomst, eventuelle forskydninger mellem de gymnasiale uddannelser, søgemønstre, frafald m.v.

Evaluerings- og opfølgning på aftalen vil ikke indgå som en del af lovforslaget.

4.3. Erhvervsgymnasiale uddannelser

Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) er bekymret for, at forslaget risikerer at svække optaget på de erhvervsgymnasiale uddannelser, hhx og htx. FA anbefaler, at forslaget suppleres med mekanismer, der understøtter et øget optag på de erhvervsgymnasiale uddannelser for at imødegå ovennævnte risiko.

Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF) mener, at der bør være mere fleksibilitet på særligt hhx- og htx-uddannelser til at optage flere elever af enkelte indkomstgrupper end fordelingen tillader, da elever ellers risikerer ikke at kunne blive optaget på den uddannelsestype, de ønsker, da der ikke er andre tilbud inden for en rimelig afstand.

Danske Rederier beder på vegne af de unge (kommende shippingmedarbejdere) og erhvervet om, at IBB Shippinglinjen på Niels Brock ikke bliver omfattet af centrale fordelingsregler.

Gymnasiernes Bestyrelsesforening finder det positivt, at der med lovforslaget sker en harmonisering af regelsættet, således at de erhvervsgymnasiale uddannelser (hhx og htx) fremadrettet omfattes af samme regelsæt som de almen- og gymnasiale uddannelser (stx og 2-årigt hf), så elever ikke søger at omgå elevfordelingen ved at søge hhx eller htx i stedet for stx og hf.

Dansk Erhverv mener, at den nye elevfordelingsmodel rummer en betydelig risiko for at svække rekrutteringen til de erhvervsgymnasiale uddannelser, hhx og htx. En svækkelse af de erhvervsgymnasiale uddannelser er en svækkelse af dansk erhvervsliv. Der er behov for i stedet at understøtte og tilskynde flere unge til at vælge erhvervsgymnasiet.

DI beklager, at hhx og htx er inddraget i aftalen om kapacitetsfastsættelse og elevfordeling for de gymnasiale uddannelser. Det er afgørende, at der sikres gode muligheder for fortsat vækst på hhx og htx.

Erhvervsskolernes Elevorganisation anfører, at erhvervsgymnasierne ofte er færre og har større geografisk spredning end det almene gymnasium. Derfor kan det være sværere for ansøgere at opnå optagelse på et erhvervsgymnasium, da afstandskriteriet kan skubbe dem bagud i køen. Det er afgørende for erhvervsgymnasierne, at man ikke kan flyttes "væk" til stx.

DEG er bekymret for, at hhx og htx-elever, der i forvejen har langt til et gymnasium, vil opleve deres vilkår som yderligere forringet.

Danske Regioner bakker op om, at de erhvervsgymnasiale uddannelser omfattes af samme regelsæt som de almengymnasiale uddannelser.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det følger af elevfordelingsaftalen, at de erhvervsgymnasiale uddannelser skal omfattes af de samme regler om kapacitetsstyring og elevfordeling, som de almengymnasiale uddannelser vil blive omfattet af. Ministeriet henviser i øvrigt til ministeriets svar under afsnit 4.2, som også omfatter de erhvervsgymnasiale uddannelser.

Høringsvarerne har på den baggrund ikke givet anledning til justering af lovforslaget.

4. 4. Klagemulighed

Niels Brock og Aarhus Business College/Horten anfører, at den foreslåede afskæring af klageadgangen til alene at omhandle retlige spørgsmål, samt afskæring af klageadgangen til ministeriet er ubetyggende for eleverne. Dette skal navnlig ses i lyset af, at det ikke er klart, om algoritmens output kan påklages.

Danske Regioner bemærker, at det er afgørende for behandling af genoptagelsessager og klager, at regionerne har den nødvendige adgang til alle relevante oplysninger, især data fra den centrale fordelingsmekanisme, og at der er den nødvendige systemunderstøttelse. Det vil være en forudsætning for at fristerne kan overholdes. Fire kalenderdage vurderes at være for kort tid.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Den foreslåede klageadgang, herunder den foreslåede klageafskæring, læner sig ad op af de gældende regler for at få genbehandlet en afgørelse om ansøgning om ungdomsuddannelse og klage herover.

Efter lovforslaget vil en ansøger eller forældremyndighedens indehaver kunne begære behandlingen af ansøgningen genoptaget, hvis de almindelige forvaltningsretlige principper herfor er opfyldt, ligesom ansøgeren eller forældremyndighedens indehaver kan klage til Styrelsen for Undervisning for Kvalitet over retlige spørgsmål i forbindelse med regionsrådets afgørelse i genoptagelsessagen. Der vil kunne klages over den afgørelse, der er truffet om fordeling. Det omfatter også grundlaget

for fordelingen. Med retlige spørgsmål menes, hvis der med afgørelsen er tilsidesat regler for elevfordelingen og uddannelsen, regler i forvaltningsloven ikke er overholdt, eller de almindelige forvaltningsretlige principper m.v. ikke er fulgt. Der vil fortsat ikke kunne klages over skønsmæssige forhold.

De fastsatte frister, herunder 4 dages-fristen, er begrundet i, at klagesagen af hensyn til eleven skal være afklaret hurtigst muligt. Henset til at 4 dages-fristen i de fleste sager alene vil relatere sig til, at regionen skal ekspedere klagen, regionens tidligere udarbejdede udtalelse samt ansøgerens eventuelle bemærkninger hertil videre til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, er det ministeriets vurdering, at 4 dage i langt de fleste tilfælde bør være tilstrækkeligt, og at sagen ofte vil kunne oversendes til styrelsen hurtigere end det. På baggrund af Danske Regioners høringssvar vil fristen i lovforslaget dog blive ændret fra 4 til 6 kalenderdage, idet ministeriet bemærker, at det fremgår af bestemmelsen, at klagen skal oversendes til styrelsen hurtigst muligt

Regionerne vil have adgang til relevante data til brug for klagesagsbehandlingen under hensyntagen til dataminimeringsprincippet. Styrelsen for It og Læring vil løbende være i dialog med regionerne herom. Efter det første år med optag med de nye elevfordelingsregler vil Styrelsen for It og Læring i dialog med Danske Regioner og de fem regioner kortlægge behovet for central it-understøttelse til håndtering af bl.a. eftertilmeldere samt klagebehandling. Der vil endvidere blive etableret et tæt fælles driftsberedskab mellem ministeriet og regionerne i månederne maj-juni 2023 med fokus på at sikre en så smidig proces som muligt.

4.5. Profilgymnasier

Danske Gymnasier mener som udgangspunkt ikke, at der bør etableres flere profilgymnasier, men anerkender samtidig, at profilgymnasier i nogle tilfælde kan bidrage til en mere balanceret elevsammensætning og et fortsat bredt uddannelsesudbud. Det er afgørende, at regionerne holder skarpt øje med, at profilgymnasier generelt set ikke modvirker de to hensyn med fordelingsmodellen.

GL har ikke ønsket, at flere gymnasier kunne blive profilgymnasium med mulighed for at håndplukke elever. Definitionen fremgår ikke klart af lovforslaget eller bemærkningerne – i stedet gives der ministerbemyndigelse. Det bør overvejes, om profilgymnasier skulle indgå på lige fod med særlige studieretningsprofiler.

DEG ser frem til at få specificeret kriterierne for "en særlig stærk faglig profil".

Danske Regioner anfører, at det er afgørende, at grundlaget for godkendelsen af profilgymnasier bliver klart, herunder bør det klart defineres, hvad der i denne sammenhæng menes med skævvridning af elevsammensætningen eller elevsøgningen, og dermed også hvilke konkrete parametre, der skal indgå i regionens løbende monitorering. Det er vigtigt, at regionerne får adgang til nødvendige data. Regionerne finder ikke det foreslåede § 11 a, stk. 3, hensigtsmæssig.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det fremgår af lovforslaget under henvisning til elevfordelingsaftalen, at den stramme kapacitetsstyring betyder, at konkurrencen om de 'sidste' elever forsvinder, og derfor kan modellen i højere grad end i dag give mulighed for, at gymnasier med en helt særlig faglig profil får mulighed for at

få tildelt elever, som matcher denne faglige profil. Dette må dog ikke skævvride elevsammensætningen. Gymnasierne kan ansøge om at blive godkendt som profilgymnasium. Det fremgår desuden af elevfordelingsaftalen, at kompetencen til at godkende profilgymnasier skal overgå fra Børne- og Undervisningsministeriet til regionerne.

Det fremgår endvidere, at forligskredsen ved profilgymnasium forstår et gymnasium, som har en særligt stærk faglig profil inden for et fagligt område fx musik, naturvidenskab eller sprog. Det kan fx være et gymnasium, som udbyder og prioriterer at oprette stærke naturvidenskabelige studieretninger med flere naturvidenskabelige fag på A-niveau samt med mulighed for valg af yderligere naturvidenskabelige fag på A-niveau for at opnå en særlig stærk faglig profil indenfor netop dette felt.

Endelig fremgår det, at der vil skulle udarbejdes nærmere rammer for regionernes godkendelse af profilgymnasier.

Dette vil via den i lovforslaget foreslåede bemyndigelse for ministeren til at kunne fastsætte nærmere regler blive specificeret yderligere i forbindelse med bekendtgørelsesopfølgningen.

Lovforslaget opstiller rammen for at sikre en balanceret elevsammensætning. Regionernes godkendelse må ikke kompromittere dette overordnede hensyn.

Danske Regioner vil have adgang til relevante data til brug for godkendelse af profilgymnasier.

Den foreslåede § 11 a, stk. 3, hvorefter børne- og undervisningsministeren kan fastsætte et loft over institutionens andel af profilelever, ændre det loft over institutionens andel af profilelever m.v., er tænkt som en styringsværktøj for ministeren for det tilfælde, at en konkret situation måtte nødvendiggøre det.

Høringssvarerne har på den baggrund ikke givet anledning til justering af lovforslaget.

4.6. Gymnasiesamarbejdet

Danmarks Private Skoler er forundret over, at man i forbindelse med den nye model for det fremtidige samarbejde mellem de gymnasiale institutioner og regionsrådet foreslår, at private gymnasier og hf-kurser, der ønsker at deltage, kan deltage, i det omfang regionsrådet vurderer, at det er hensigtsmæssigt. Ud fra hvilke kriterier kan regionsrådet beslutte, at det ikke er hensigtsmæssigt, at de frie aktører deltager i samarbejdet? Efter foreningens opfattelse bør det være omvendt. De frie og private gymnasiale institutioner bør have ret til at deltage i samarbejdet, hvis det er hensigtsmæssigt for institutionen.

GL støtter forslaget om at ændre samarbejdet til gymnasiesamarbejde mellem de gymnasiale uddannelser.

DEG anbefaler, at kriterier for regionsrådenes geografiske afgrænsning af gymnasiesamarbejderne præciseres. DEG ser gerne, at de nye gymnasiesamarbejder også bliver høringsfora for regionsrådene i forbindelse med kapacitetsfastsættelse og elevfordeling.

Danske Regioner vurderer, at den struktur, der lægges op til i lovudkastet, i højere grad vil understøtte koordineringen. Danske Regioner finder det hensigtsmæssigt, at det fremgår af loven eller i bemærkningerne, at repræsentanten for de enkelte gymnasier er øverste leder eller en repræsentant med den fornødne beslutningskraft.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Private gymnasieskoler, studenterkurser og hf-kurser er ikke omfattet af de forpligtende samarbejder efter det gældende lovgrundlag. Af den grund har Børne- og Undervisningsministeriet foreslået en model, hvor der åbnes for, at private gymnasier mv, der ønsker at deltage, kan deltage, i det omfang regionsrådet vurderer, at det er hensigtsmæssigt. Modellen balancerer forholdet mellem ministeriets forsyningspligt i form af de offentlige uddannelses tilbud og de private uddannelsesudbud.

Det er op til regionsrådet med inddragelse af de omfattede institutioner at afgrænse samarbejdet geografisk, ligesom det er regionsrådet, der fastsætter det nærmere indhold af gymnasiesamarbejdet.

Det er Børne- og Undervisningsministeriets udgangspunkt, at institutionen selv bestemmer, hvem der skal repræsentere institutionen i gymnasiesamarbejdet. Den, der møder op, forudsættes at have fornøden prokura.

Høringssvarerne har på den baggrund ikke givet anledning til justering af lovforslaget.

4.7. Genopretningsplan og lukning

Danske HF og VUC foreslår, henset til det store antal eftertilmeldere til hf på VUC, at det bør præciseres, at eftertilmeldere tælles med i andelen af 1. prioritetsansøgere, når der tages stilling til, om en institution skal pålægges at udarbejde en genopretningsplan og efterfølgende, om institutionen eller afdelingen skal nedlægges.

Danske Gymnasier finder det væsentligt, at der tilføjes en forpligtelse for regionsrådet til løbende opfølgning med institutionen efter etablering af en genopretningsplan og inden en eventuel indstilling vedrørende nedlæggelse gives til ministeriet.

GL går ud fra, at medarbejdere, der berøres af børne- og undervisningsministerens adgang til at nedlægge en institution eller afdeling, omfattes af virksomhedsoverdragelsesloven/vilkår svarende til reglerne i virksomhedsoverdragelsesloven.

Det er vigtigt for DEG, at det bliver præciseret, at selvejet skal respekteres, så skolerne skal have mulighed for at lukke udbud ned tidligere desuagtet, at der ikke har været iværksat de genopretningsplaner, som loven tilsiger. DEG bemærker endvidere, at det ikke er nok kun at se på det gymnasiale udbud, når den samlede uddannelsesdækning i et geografisk område skal vurderes.

DEG ønsker det præciseret, om det er hele institutionen/afdelingen, eller om det er enkelte gymnasiale udbud på institutionen eller afdelingen, som en genopretningsplan vil vedrøre.

Danske Regioner anfører, at det bør præciseres i bekendtgørelsen, hvilket grundlag regionsrådet skal forholde sig til, når der afgives indstilling om lukning.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Til det af DEG anførte om lukning af udbud tidligere kan det oplyses, at lovforslaget ikke i øvrigt vil ændre ved de gældende kompetencer til og procedure for afvikling af et udbud. Gældende ret har således i så henseende sit forblivende.

Med hensyn til det af Danske Gymnasier anførte om tilføjelse af en forpligtelse for regionsrådet til løbende opfølgning med institutionen efter etablering af en genopretningsplan bemærkes, at dette er et element i den samlede koordineringsopgave for regionerne.

Hvor iværksættelse af genopretningsplanen har vedrørt et bestemt udbud eller en afdeling under en institution, vil en indstilling fra et regionsråd alene kunne knytte sig til det pågældende udbud eller til den pågældende afdeling. På baggrund af regionens indstilling vil ministeren kunne træffe beslutning om at nedlægge institutionen, afdelingen eller udbuddet, hvis betingelserne herfor er opfyldt, uanset om regionen har indstillet, at institutionen, afdelingen eller udbuddet nedlægges eller ikke nedlægges. I praksis vil nedlæggelse af et uddannelsesudbud ske i form af tilbagekaldelse af udbudsgodkendelsen.

I beslutningen om at iværksætte en genopretningsplan og evt. efterfølgende beslutning om nedlæggelse, vil der kunne indgå overvejelser om andelen af eftertilmeldere på institutionen, hvorved der kan være en større søgning til institutionen eller afdelingen end andelen af 1. prioritetsansøgere umiddelbart vil indikere.

I forbindelse med en evt. lukning af en institution vil der også blive taget stilling til spørgsmål om virksomhedsoverdragelse.

Høringssvarene har på ovennævnte baggrund givet anledning til justering af lovforslaget.

4.8. Forholdet til databeskyttelseslovgivningen

Datatilsynet forudsætter, at Børne- og Undervisningsministeriet i forbindelse med udformningen af lovforslaget har været særlig opmærksom på de grundlæggende principper for behandling af personoplysninger i databeskyttelsesforordningens artikel 5, herunder bestemmelsens litra c om dataminimering.

I forhold til videregivelse af oplysninger, står det ikke Datatilsynet helt klart, om der er tale om en undtagelse til databeskyttelsesforordningens artikel 14. Datatilsynet henstiller til, at Børne- og Undervisningsministeriet nærmere angiver, hvad der ligger til grund for ministeriets vurdering, herunder det retlige grundlag i forordningen, som hjemler en sådan undtagelse.

Datatilsynet noterer sig endvidere, at databeskyttelsesforordningens artikel 22 om automatiske individuelle afgørelser, herunder profilering, ikke ses omtalt i lovforslag. Datatilsynet henstiller til, at Børne- og Undervisningsministeriet forholder sig hertil.

Niels Brock og Aarhus Business College/Horten stiller spørgsmål ved, om behandlingen af elever og forældres personoplysninger er i overensstemmelse med databeskyttelsesretten, herunder i forhold til dataansvarskonstruktionen, de registreredes rettigheder og behandlingshjemmel. De anbefaler, at Dataetisk Råd høres over høringsudkastet.

DEG bemærker, at ministeriet snarest muligt bør få afklaret, om ministeriet vil kunne behandle oplysningerne inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e.

Danske Regioner anfører, at det er væsentligt, at regionerne får adgang til relevant data, og at det sker på en måde, hvor der ikke er store ressourcemæssige og datasikkerhedsmæssige omkostninger forbundet hermed. Danske Regioner anfører, at det med fordel kan præciseres i lovudkastet, at regionernes dataansvar er knyttet til de opgaver, som regionerne skal varetage. Danske Regioner finder det naturligt, at regionerne og Styrelsen for It og Læring er i tæt dialog om styrelsens opgave med at udvikle, drive og vedligeholde fordelingsmekanismen.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker i forhold til Datatilsynets bemærkninger om dataminimering, at ministeriet vurderer, at principperne for behandling af personoplysninger, herunder princippet om dataminimering, er iagttaget. Styrelsen for IT og Læring vil i konstruktionen af elevfordelingsmekanismen og de tilhørende systemer indtænke dataminimering som et grundlæggende princip, således at de forskellige systemkomponenter heri alene modtager, behandler og videresender de data, som er helt nødvendige for at kunne gennemføre den ønskede administration. Konkrete eksempler herpå er følgende:

- Når regioner og institutioner skal vurdere om elever kan få ønsker opfyldt, som kan give dem forrang i forbindelse med fordelingen, kan regionen kun tilgå relevante oplysninger på ansøgningen og kun for ansøgere, der søger en institution beliggende i regionen som 1. prioritet (og i enkelte tilfælde som 2. prioritet), og kun hvis ansøger har markeret ønske, der kan give forrang, og som regionen har ansvaret for at vurdere. Tilsvarende gælder institutionen.
- Datagrundlaget beriges med forældreindkomst, som danner grundlag for kategorisering af ansøgere i indkomstgrupper, samt transporttid på baggrund af ansøgers adresse. Konkrete forrangsoplysninger (fx oplysning om eleven har ansøgt ASF klasse), faktiske forældreindkomster og adresser videregives ikke til fordelingsalgoritmen. Den indbyrdes placering i fordelingsrækkefølger og i indkomstgrupper, der er nødvendig for at kunne fordele ansøgerne automatisk, videregives fra datagrundlaget til fordelingsalgoritmen, men fx ikke årsagen til placering i en indkomstgruppe (alder, manglende indkomstoplysninger eller de konkrete indkomstoplysninger, som placerer ansøger i mellemindkomstgruppen).

Denne vurdering vil blive indsat i bemærkningerne til lovforslaget.

Ministeriet bemærker i forhold til Datatilsynets bemærkninger om oplysningspligten i databeskyttelsesforordningens artikel 14, at det fremgår af artikel 14, stk. 5, litra c, at artikel 14, stk. 1-4 om oplysningspligt fsva. oplysninger, der ikke er indsamlet hos den registrerede, ikke finder anvendelse, hvis indsamling eller videregivelse udtrykkelig er fastsat i EU-ret eller medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt, og som fastsætter passende foranstaltninger til beskyttelse

af den registreredes legitime interesser. Det er ministeriets vurdering, at denne undtagelse til oplysningspligten er anvendelig fsva. det foreslåede § 11 b, stk. 1 - 3 (høringsudkastets § 11 b, stk. 1 - 3, samt § 11 c, stk. 2), idet bestemmelserne omhandler indsamling og videregivelse af personoplysninger med et specifikt formål til en nærmere angivet kreds af dataansvarlige. Der er dermed tale om indsamling og videregivelse, der bliver udtrykkeligt fastsat i loven.

Denne vurdering vil blive indsat i bemærkningerne til lovforslaget.

I forhold til Datatilsynets bemærkninger om automatiske afgørelser bemærker ministeriet, at det er ministeriets opfattelse, at der ikke er tale om automatiske afgørelser, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 22, da der ikke er tale om en behandling af oplysninger, der er bestemt til at vurdere bestemte personlige forhold. Oplysningerne, der indgår i fordelingsmekanismen, behandles med det formål at fordele elever til en bestemt uddannelsesinstitution. Der foretages automatisk fordeling af elever på uddannelsesinstitutioner efter et lovbestemt regelsæt. En ansøger, der opfylder adgangskravene, har ret til at påbegynde den pågældende uddannelse, men har ikke ret til valg af konkret uddannelsesinstitution. Dette forhold ændres ikke med den nye centrale fordeling af ansøgere.

Der vil være en mindre andel ansøgere, som efterfølgende fordeles af regionerne (og institutionerne efter afslutning af grundforløbet) uden for den automatiske fordeling, fx ansøgere som kommer efter den centrale fordelingsrunde. Hertil kommer, at der i lovforslaget vil blive indarbejdet en klageadgang, således at Regionsrådet på begæring fra en ansøger eller forældremyndighedens indehaver genoptager sin behandling af ansøgningen, hvis de almindelige forvaltningsretlige betingelser herfor er opfyldt.

Ministeriets vurdering af, at der ikke er tale om automatiske afgørelser, vil blive indsat i bemærkningerne til lovforslaget.

For en ordens skyld tilføjes, at hvis der havde været tale om automatiske afgørelser, vurderer ministeriet, at artikel 22, stk. 2, litra b, hvorefter forbuddet mod automatiske afgørelser ikke finder anvendelse, hvis afgørelsen er hjemlet i EU-ret eller medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt, og som også fastsætter passende foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes rettigheder og frihedsrettigheder samt legitime interesser, ville have fundet anvendelse.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker til det af Niels Brock og Aarhus Business College/Horten anførte om dataansvarsstrukturen, at regionerne hidtil har haft til opgave i samarbejde med institutionerne at koordinere fordelingen af elever på uddannelsen til almen studentereksamen henholdsvis hf-eksamen, herunder ved at nedsætte såkaldte fordelingsudvalg. Fordelingsudvalgene foretager fordelingen af ansøgere, når antallet af ansøgere til en bestemt uddannelse ved en institution overstiger den fastsatte kapacitet for den pågældende uddannelse. Med nærværende forslag afskaffes disse udvalg, men det er ikke hensigten med den politiske aftale at ændre på, at regionerne har opgaven med at koordinere elevfordelingen. Derfor er regionerne også dataansvarlige for den behandling af personoplysninger, fordelingen afstedkommer. Der er dermed ikke tale om delegation af myndighedsopgaver.

På baggrund af styrelsens store erfaring med udformning af databehandlingsystemer på undervisningsområdet er det STIL, der på regionernes vegne udvikler, drifter og vedligeholder den centrale it-understøttede fordelingsmekanisme, der ved hjælp af en algoritme skal fordele eleverne som forudsat i den politiske aftale.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker til det af Niels Brock og Aarhus Business College/Horten anførte om de registreredes rettigheder, at det foreslåede § 11 b, stk. 1 – 3 (høringsudkastets § 11 b, stk. 1 - 3, samt § 11 c, stk. 2), udgør en undtagelse til oplysningspligten i databeskyttelsesforordningens artikel 14, jf. artikel 14, stk. 5, litra c. Denne vurdering vil blive indarbejdet i lovforslagets bemærkninger, som nævnt ovenfor. Fsva. indsigt i egne oplysninger, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 15 er det intentionen, at bl.a. oplysninger om forældreindkomst, som lægges til grund for indplacering af en ansøger i en indkomstgruppe, gøres tilgængelig i en selvbetjeningsløsning for forældre til ansøgere i fordelingszoner, således at forældre alene kan se egen indkomst, og så ansøgeren ikke kan se forældrenes indkomst. Hvad angår den praktiske håndtering af de registreredes rettigheder vil Danske Regioner kunne instruere Styrelsen for It og Læring i at yde bistand til opfyldelse af den dataansvarliges forpligtelse til at besvare anmodninger om udøvelsen af de registreredes rettigheder, jf. det foreslåede § 11 c, stk. 4 (høringsudkastets § 11 d, stk. 4).

Disse betragtninger vil blive indarbejdet i lovforslaget.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker til det af Niels Brock og Aarhus Business College/Horten og DEG anførte om behandlingshjemmel, at det er ministeriets klare opfattelse, at STIL's såvel som regionernes påtænke behandling af personoplysninger kan ske inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen, herunder artikel 6, stk. 1, litra e, jf. artikel 6, stk. 2 og stk. 3, og artikel 9, stk. 2, litra g.

Børne- og Undervisningsministeriet vil i øvrigt på foranledning af Danske Regioner og Niels Brock/Hortens bemærkninger præcisere i lovudkastet, at regionernes dataansvar er knyttet til de opgaver, som regionerne skal varetage.

4.9. Henviſningstaxameter

Gymnasiernes Bestyrelsesforening og Danske SOSU-skoler og Danske SOSU-skoler - Bestyrelserne finder det positivt, at henviſningstaxameter afskaffes.

Under henviſning til, at henviſningstaxametret er finansieret af de midler, som er afsat til overgang til nyt taxameter og tilskudssystem, mener DEG, at det ud fra et økonomisk synpunkt generelt er uhensigtsmæssigt, at reserven til nyt taxameter- og tilskudssystem ikke bruge mere langsigtet.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Med Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet) og Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne om finansiering af Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser blev der aftalt en afskaffelse af henviſningstaxametret per 1. januar 2022.

Høringsvaret har på den baggrund ikke givet anledning til justering af lovforslaget.

4.10. Institutioner for erhvervsrettet uddannelse

Danske Gymnasier finder, at den samlede § 1, nr. 1-4, i nærværende lovforslag bør finde anvendelse for institutioner med erhvervsrettet uddannelse.

DEG finder det ikke hensigtsmæssigt, at så centrale elementer via krydshenvisning er præciseret i en anden lov end i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Børne- og Undervisningsministeriet er enig i, at de foreslåede ændringer af § 8 i lov om institutioner for almen- og erhvervsrettet uddannelse og almen voksenuddannelse m.v., skal finde anvendelse for institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Dog således, at den gældende § 8, stk. 3, der bliver hhv. § 8, stk. 5, og § 8, stk. 7, og som vedrører koordinering af undervisningstilbuddet i bestemte fag, der er nødvendige for optagelse til videregående uddannelse, ikke finder anvendelse.

Høringsvaret har på den baggrund givet anledning til justering af den foreslåede ændring af bestemmelse i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, hvor der henvises til bestemmelser om kapacitetsfastsættelse og elevfordeling i lov om institutioner for almen- og erhvervsrettet uddannelse og almen voksenuddannelse.

Der er i de nugældende regler i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse en henvisning til regler om kapacitetsfastsættelse og elevfordeling i lov om institutioner for almen- og erhvervsrettet uddannelse og almen voksenuddannelse, som også gælder for institutioner med erhvervsrettet uddannelse.

Det bemærkes, at der pt. er politiske overvejelser om en fælles institutionslov.

4.11. Private gymnasier

Danmarks Private Skoler ser positivt på, at den fortsatte mulighed for, at børne- og undervisningsministeren betaler undervisningsafgiften for kursister på private studentkurser, hvis der ikke er et studentkursus inden for den offentlige forvaltning mindre end 20 km fra det private kursus, bevares.

Danske Gymnasier finder det uklart, hvorvidt private institutioner, der ligger i kommuner, som overgår til fordelingszoner inden 2025, kan blive pålagt et tilskudsloft. Foreningen finder, at det bør de kunne. Danske Gymnasier bemærker, at elevfordelingsaftalen ikke tager højde for, at et privat gymnasium, der ligger uden for en fordelingszone og dermed ikke er omfattet af tilskudsloftet, vil kunne hæve kapaciteten og optage elever fra fordelingszonen, der ønsker at omgå elevfordelingsmodellen. Foreningen finder det endvidere uklart, hvordan elevfordelingsmodellen administreres, der krydssøger mellem offentlige og private gymnasier.

Danske Regioner bemærker, at det er en reel udfordring, at reglerne for offentlige og private institutioner er så forskellige.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Af elevfordelingsaftalen fremgår det i relation til tilskudsloftet, at loftet vil skulle ophøre med at gælde for gymnasier, som er beliggende i en zone, som i løbet af perioden overgår fra fordelingszone til afstandszone. Private institutioner, der ligger i kommuner, som overgår til fordelingszoner inden 2025, vil ikke blive underlagt tilskudsloftet.

At reglerne for offentlige og private institutioner er forskellige skyldes, at der er tale om to forskellige tilbud: Et offentligt og et privat tilbud med de forskelle, der følger af lovgrundlagene. De private gymnasier indgår fx ikke i den offentlige forsyningspligt.

Ministeriet er i forbindelse med implementeringsopgaven opmærksomt på, at modellen skal kunne håndtere ansøgere, der krydssøger mellem offentlige og private gymnasier.

Høringsvarerne har på den baggrund ikke givet anledning til justering af lovforslaget.

4.12. Regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter.

Landdistrikternes Fællesråd anfører, at de regionale konsekvenser, herunder for landdistrikterne, bør efter Landdistrikternes Fællesråds opfattelse indgå i lovudkastet.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det er Børne- og Undervisningsministeriets vurdering, at den strammere kapacitetsstyring og minimumskapacitet, som indføres ved lovforslaget, vil kunne få positive regionale konsekvenser, herunder for landdistrikterne.

Høringsvaret har på den baggrund givet anledning til indsættelse af supplerende afsnit i lovforslagets almindelige bemærkninger herom.

4.13. Bemyndigelsesbestemmelser/ministerbeføjelser

Danske SOSU-skoler og Danske SOSU-skoler – Bestyrelserne anfører, at ministeren med lovforslaget tildeles en række vidtgående bemyndigelser om fastsættelse af regler, der vil kunne begrænse den enkelte institutionsbestyrelses råderum med hensyn til fastlæggelse, fordeling og udnyttelse af institutionens kapacitet.

Niels Brock og Aarhus Business College/Horten anfører, at der er en betydelig risiko for, at den lovgivende magt reelt forskydes til regeringen, eftersom en række af bemyndigelsesbestemmelserne er vidtgående og upræcist afgrænset.

Danske Gymnasier konstaterer, at den til enhver tid siddende børne- og undervisningsminister med lovforslaget tillægges omfattende beføjelser, hvad angår større og mindre ændringer af elevfordelingsmodellen (fx de foreslåede §§ 8, stk. 8, 11 e, stk. 2-3 og 11 h, stk. 5 samt § 5, stk. 3). Det er foreningens holdning, at forligskredsen i vid udstrækning bør inddrages i disse beslutninger.

Danske Regioner mener, at ministeren flere steder i lovudkastet får beføjelser, som rækker ud over intentionen med ansvarsfordelingen i aftalen (§ 8, stk. 6 og § 11 a, stk. 3). Det er ikke klart defineret, hvilke forudsætninger skal være opfyldt for, at ministeren kan anvende disse beføjelser. Danske Regioner opfordrer til, at beføjelserne udgår, og at det i sammenhæng med den løbende evaluering

vurderes, om der er brug for yderligere regulering af regionernes opgaver. Alternativt bør det præciseres, hvad der menes med tilpasning og hvad de nærmere rammer for ministerens beføjelser er.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det er Børne- og Undervisningsministeriets opfattelse, at bemyndigelserne er nødvendige og ikke mere vidtgående, end det skønnes hensigtsmæssigt. Endvidere er rækkevidden af de enkelte bemyndigelser nøje beskrevet i lovforslagets bemærkninger.

Høringssvarerne har på den baggrund ikke givet anledning til justering af lovforslaget.

4.14. Gymnasiale uddannelser/gymnasiale ungdomsuddannelser

Danske HF og VUC anfører, at lovforslaget bruger både betegnelsen "gymnasiale uddannelser" og "gymnasiale ungdomsuddannelser". Det er foreningens opfattelse, at hf-enkeltfag som gymnasial voksenuddannelse ikke er omfattet af lovforslagets bestemmelser.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Børne- og Undervisningsministeriet kan bekræfte, at hf-enkeltfag ikke er omfattet af bestemmelser om kapacitetsfastsættelse og elevfordeling. Hf-enkeltfag er som udgangspunkt at betragte som et kursus.

4.15. Ændringer i lov om gymnasiale uddannelser

Danske Gymnasier anfører, at det ikke fremgår af lovbemærkningerne, hvordan eleven er stillet, hvis studieretningen ikke oprettes, eller der ikke er plads på studieretningen, og dette bør præciseres, så forrang til sjældne studieretninger ikke anvendes til at omgå modellen. Danske Gymnasier finder ikke lovbemærkningerne fyldestgørende, hvad angår definitionen af, hvilke forhold der skal være til stede for, at en studieretning kan betragtes som sjælden. Der bør også fastsættes en procedure for, hvornår ministeren træffer beslutning om, hvilke studieretninger eleverne kan blive bundet til. Udbuddet af sjældne studieretninger bør koordineres i gymnasiesamarbejderne.

DEG er i forhold til den foreslåede binding til studieretning af den opfattelse, at målsætningen om det frie valg af uddannelse og hensynet til elevernes trivsel bør vægte tungere end opretholdelse af den udbudte studieretning og risiko for kattedem.

Danske Regioner anfører, at det bør præciseres, hvad der udgør en sjælden studieretning.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Hvis en ansøger har fået tildelt en foreløbig plads på en afdeling på baggrund af forrang til en sjælden studieretning, vil ansøgeren ikke efterfølgende få frataget denne plads, hvis det skulle vise sig, at studieretningen ikke bliver oprettet.

Hensigten med forrang til sjældne studieretninger er at sikre, at ansøgere, der ønsker en studieretning, der ikke er stor efterspørgsel på generelt på landsplan og i det geografiske område, kan få mulighed for at blive optaget på en afdeling, der udbyder en sådan studieretning. Det vil indgå i vurderingen af, om der er tale om en sjælden studieretning, om der er tale om en af de studieretninger, der kun udbydes og oprettes på et nærmere defineret begrænset antal afdelinger i landet

eller et nærmere defineret geografisk område, fx ét sted i et gymnasiesamarbejdes område. Dette vil blive nærmere defineret i forbindelse med bekendtgørelsesarbejdet.

Det vil på baggrund af ovenstående blive præciseret i bemærkningerne til § 20, stk. 3 (lovforslagets § 4, nr. 3), at der er tale om studieretninger, som udover at være sjældent udbudte også er sjældent oprettede, ligesom det tilføjes i bemærkningerne til § 11 g, stk. 5 (lovforslagets § 1, nr. 7), at der kan fastsættes regler om sjældne studieretninger.

4.16. Lovens ikrafttræden

Danske Gymnasier bemærker, at en beslutning om suspendering bør ske absolut senest ved udgangen af 2022.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Af lovforslaget bemærkninger fremgår det, at Børne- og Undervisningsministeriet for skoleåret 2023/24 kan beslutte, at elevfordelingen efter loven suspenderes, hvis der foreligger særlige forhold, som vurderes at gøre dette nødvendigt. Forventningen er, at it-understøttelsen af elevfordelingen vil være rettidigt og stabilt oppe at køre til optaget 2023/24, men bestemmelsen vil fx kunne finde anvendelse, hvis der skulle opstå problemer i forhold til it-understøttelsen af elevfordelingen. De hidtil gældende regler vil i så fald finde anvendelse.

Høringssvaret har ikke på den baggrund givet anledning til justering af lovforslaget.

4.17. Økonomiske konsekvenser

Danske HF og VUC mener, at det, at udgifterne til forslaget fra 2023 og frem finansieres ved reduktion af færdiggørelsestaxametrene på de gymnasiale fuldtidsuddannelser, er en forkert prioritering.

GL finder det stærkt problematisk, at en administrativ elevfordelingsmodel skal finansieres af de gymnasiale uddannelsers uddannelsestaxametre i form af færdiggørelsestaxametret i 2023. GL vil opfordre til, at der findes en alternativ finansieringsform. GL anbefaler, at der indføres en kompensationsordning i en overgangsperiode.

DEG finder det uhensigtsmæssigt at finansiere elevfordelingen med midler fra henholdsvis reserven til opfølgning på eftersyn af taxameter- og tilskudssystemet samt reduktion af færdiggørelsestaxametret fra 2023, før der er set på de aftalte justeringer af taxameter- og tilskudssystemet på ungdomsuddannelsesområdet.

Danske Regioner vender tilbage på Børne- og Undervisningsministeriets udkast til DUT-aftale.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det fremgår af elevfordelingsaftalen, at forligskredsen er enige om, at finansieringen skal findes inden for de gymnasiale fuldtidsuddannelser, der får gavn af de forbedringer, der ligger i aftalen.

Høringssvarene har på den baggrund ikke givet anledning til justering af lovforslaget.

4.18. Klasseloft

GL anfører, at det bør sikres, at institutionerne ikke bliver straffet økonomisk for regionernes efterregulering af eleverne, fordi de hermed måske ikke kan overholde klasseloftet. GL mener, at det er væsentligt, at der ikke laves så mange undtagelser for klasseloftet, så det reelt mister betydning.

DEG bemærker, at såfremt regionernes mulighed for at udvide en skoles kapacitet med enkelte pladser, og at dette medfører overskridelse af det fleksible klasseloft, skal det stadig være taxameterudløsende.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Af lovforslagets bemærkninger fremgår det, at det er hensigten, at børne- og undervisningsministeren med hjemmel i den nuværende § 30 b, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 15 b, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, vil fastsætte regler, som giver mulighed for, at institutionen kan fravige det fleksible klasseloft på gennemsnitligt 28 elever, hvis regionen ved fordeling af ansøgere og elever til institutionen eller afdelingen efter §§ 11 j og k, afviger fra den for institutionen fastlagte kapacitet på en måde, der gør det uforholdsmæssigt vanskeligt for institutionen at fastlægge en klassedannelse i overensstemmelse med § 30 b, stk. 1 og 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 15 b, stk. 1 og 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Samtidig vil de allerede bekendtgørelsesfastsatte fravigelsesmuligheder ligeledes kunne justeres, hvis det vurderes nødvendigt som følge af den nye elevfordelingsmodel.

Høringsvarerne har på den baggrund ikke givet anledning til justering af lovforslaget.

4.19. Formidlings- og vejledningsopgave

Danmarks Vejlederforening vurderer, at der bliver en øget formidlings- og vejledningsopgave i forbindelse med lovændringen. Foreningen mener, at der bør afsættes kommunale midler til KUI, da der vil være behov for øget uddannelsesvejledning for eleverne og kontakt med forældre, for at sikre en forståelse og undgå usikkerhed og tvivl i forbindelse med valg- og ansøgningsprocessen.

Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening (UUVF) formoder, at en ændret elevfordeling vil øge behovet for vejledning og anden elevstøtte for elever, der får trivselsproblemer, og vi imødeser med forventning en snarlig vejledningsreform.

DEG vil fremhæve, at det bliver helt centralt med et gennemskueligt vejledningsmateriale til kommende elever og deres forældre. Centralt, at ansøgere, der ikke får deres førstprioritet opfyldt, får en reel, konkret og forståelig forklaring herpå.

Danske Regioner bemærker, at regionernes opgave med at kommunikere til elever og forældre om, hvordan fordelingsmekanismen fungerer, ikke indgår i lovforslaget. Det er vigtigt, at opgaven anerkendes og fremgår af lovudkastet.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Der vil i fornødent omfang ske vejledning fra involverede myndigheder, og elever, der ikke får én af sine prioriteter opfyldt, vil modtage en begrundelse herfor. For så vidt angår gennemsigtighed og kommunikation om fordelingsmekanismen er ministeriet i gang med at udarbejde informations-

materialer, herunder visuelle og digitale redskaber der skal medvirke til, at ansøgere på en overskuelig og anvendelsesorienteret måde får kendskab til de nye elevfordelingsregler, så de kan træffe deres valg af uddannelsesønsker på et oplyst grundlag. Materialerne vil blive offentliggjort, når regelgrundlaget er vedtaget. Det bemærkes endvidere, at oplysninger om indkomstoplysninger og oplysninger om transporttid i et vist omfang bliver tilgængelige for ansøgere og forældre i forbindelse med ansøgningsprocessen.

Ministeriet udarbejder informationsmaterialet i tæt samarbejde med Danske Regioner samt kvalitetssikrer materialet via dialog med lederforeningerne. Ministeriet er endvidere i løbende dialog med KL ift. at sikre den fornødne inddragelse af KUI for derigennem at sikre, at alle involverede vejledningsinstanser er klædt på med det samme materiale. Ministeriet afholder allerede løbende infomøder for alle rektorer og planlægger i samarbejde med de fem regioner ligeledes lokale informationsmøder for institutionerne i efteråret 2022.

I relation til det af Danske Regioner anførte om, at regionernes opgave med at kommunikere til elever og forældre om, hvordan fordelingsmekanismen fungerer, vil lovforslagets bemærkninger blive uddybet hermed.

Høringsvarerne har således givet anledning til justering af lovforslaget.

5. Bemærkninger uden for lovforslagets ramme

5.1. Taxameterreform

Dansk Erhverv anfører, at man må forvente, at en kommende aftale om taxametersystemet udjævner forskelle mellem de forskellige gymnasiale uddannelser for ensartede undervisningsopgaver. I dag modtager hhx f.eks. et mindre tilskud pr. årselev end elever på stx for undervisning i studieretninger med tilsvarende krav til lærere og faciliteter.

Landdistrikternes Fællesråd opfordrer til at fastholde ambitionen om en taxameterreform, der tilgodeser en bred uddannelsesdækning. De anfører bl.a., at der er behov for at stabilisere institutionernes økonomi ved et øget, langsigtet grundtilskud med henblik på at gøre tilskudssystemet mindre aktivitetsafhængig.

DEG anfører, at der er behov for, at der bliver set på taxameter- og tilskudssystemet.

Også Danske Regioner opfordrer til, at ambitionen omkring en taxameterreform fastholdes.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Et nyt taxameter- og tilskudssystem falder uden for lovforslagets ramme. Børne- og Undervisningsministeriet har noteret sig opfordringerne om at fastholde ambitionen.

5.2. Skoler underlagt midlertidigt stop for optag

GL er fortsat bekymret for beskæftigelsen på de skoler, der ikke må optage elever i det kommende skoleår.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Ordningen om midlertidigt stop for optag for elever på visse gymnasiale institutioner er fastlagt ved lov nr. 2532 af 22. december 2021.

Det bemærkes i den forbindelse, at det fremgår af forarbejderne til nævnte lov, at der er tale om et politisk fastsat kompensationsniveau til de enkelte institutioner for hvert af de omfattede udbud, der ikke skal optage nye 1.-årselever i skoleåret 2022/2023. Det fremgår endvidere, at særtilskuddet skal sikre, at institutionerne ikke skal gennemføre økonomiske tilpasninger for at opretholde en uændret økonomiske og personalemæssig drift, og at de frigivne ressourcer i stedet kan anvendes til at gennemføre tiltag og aktiviteter, der bidrager til at forbedre søgningen og skabe en mere balanceret elevsammensætning på de pågældende udbud.